

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Hrajeme si celý rok“

Čj: 63/2022

Dokument byl projednán a schvázen na pedagogické radě dne : 29.8.2022

Aktualizováno: 28.8.2023, 26.8.2024

Účinnost ŠVP PV od 1.9.2022

Podpis ředitelky

razítko

OBSAH

1) Identifikační údaje o škole	3
2) Charakteristika školy.....	4
3) Podmínky vzdělávání.....	5
3.1. Věcné podmínky.....	6
3.2. Životospráva.....	7
3.3. Psychosociální podmínky.....	7
3.4. Organizace.....	8
3.5. Řízení mateřské školy.....	10
3.6. Personální a pedagogické zajištění.....	11
3.7. Spolupráce s rodiči.....	12
3.8. Spolupráce s veřejností.....	12
3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.10. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných.....	16
3.11. Podmínky pro děti od dvou do tří let.....	16
3.12. Distanční výuka.....	17
4) Organizace provozu.....	19
4.1. Přijímání dětí do naší MŠ.....	19
4.2. Popis podmínek, plánování a organizace vzdělávání v naší MŠ.....	19
5) Charakteristika vzdělávacího programu.....	22
5.1. Záměry naší MŠ.....	23
5.2. Cíle naší MŠ.....	24
5.3. Formy a metody vzdělávací práce.....	25
6) Vzdělávací obsah.....	26
6.1. Integrované bloky.....	28
6.2. Konkretizované výstupy.....	71
7) Evaluační systém.....	80
8) Přílohy.....	84

1) Identifikační údaje o škole

Název školy : Základní škola a Mateřská škola Vidochov, okres Jičín

Statutárním orgánem organizace je ředitelka: [Mgr. Kamila Šabatová](#)

Jmenovaná do funkce od 1.7.2015

Právní forma : příspěvková organizace

Zřízení organizace: 1.1.2003

(zřizovací listina ze dne 27.12.2001 s účinností od 1.1.2002)

Zapsaná v obchodním rejstříku vedena u Krajského soudu v Hradci Králové

v oddíle Pr, vložce č. 600

IČO : 71 002 791

Sídlo a adresa školy : Vidochov 66, 509 01 Nová Paka

Tel.: 493 723 349

E-mail : zs.vidochov@centrum.cz

Web: www.webskoly.cz/zsvidochov

Zřizovatel : Obec Vidochov

Vidochov 94, 509 01 Nová Paka

Název programu: „ **Hrajeme si celý rok**“

2) Charakteristika školy

Od 1. ledna 2003 byla mateřská škola sloučena se základní školou a současně se stala právním subjektem.

Mateřská škola se nachází uprostřed malé a klidné obce Vidochov, ve starší budově naproti Obecnímu úřadu. Je obklopena přírodou, v blízkosti obecní hřiště, lesy, pole, což hojně využíváme ve výchovném procesu.

Mateřská škola je dvoutřídní, kapacita je 33 dětí.

Součástí budovy školy je i samostatná kuchyň s jídelnou.

Budova je jednopatrová, podsklepená a s půdními prostory.

V přízemí se nachází prostory jedné ze dvou tříd mateřské školy – dvě propojené místnosti třídy, šatna, umývárna a WC. Přes chodbu se nachází kuchyň s jídelnou.

V prvním poschodí je ředitelna, dvě třídy ZŠ, druhá třída ZŠ a v odpoledních hodinách slouží jako ŠD. Dále je tu herna, která v současnosti slouží jako druhá třída MŠ pro starší děti, umývárna pro děti ZŠ, MŠ a zaměstnance školy.

K budově přiléhá prostorná zahrada, do které bylo v r. 2012 zakoupeno nové vybavení, zahrada byla celá zrekonstruována. (hrad na prolézání se skluzavkou, pískoviště, dětský domeček, asfaltové silnice, kolotoč, pružinové houpadla,...)

Celá budova je vytápěná akumulací kamny.

V roce 2010 byla vyměněna na celé budově nová plastová okna.

Vnitřní vybavení tříd odpovídá požadavkům hygienickým a materiálním. Třída MŠ v přízemí je prostorná, rozdělená na pracovnu a herna. Druhá třída MŠ v prvním patře je jednotřídní. Nábytek a uspořádání umožňuje dětem volný pohyb, uspokojuje jejich přirozené potřeby. Hračky jsou dětem v regálech a skříních dostupné.

V roce 2011 byly zakoupeny nové stolky a židličky odpovídající věku dětí, které jsou přijaty tj. od 2 do 6 let.

V roce 2014 byly zrekonstruovány umývárna se záchodky pro MŠ a WC chlapci pro ZŠ (v prvním poschodí).

V roce 2016 byly do MŠ dokoupeny stolečky a židle, aby odpovídaly výšce nově přichozích dětí. Byly zakoupeny moderní skříně s boxy, nová kuchyňka a položen nový koberec v herně. Dále došlo k rekonstrukci třídy ZŠ a tělocvičny (renovace podlah, výmalba, úprava nábytku a dokoupení nového nábytku s boxy pro družinu, tabulí, rozveden internet po budově školy). Byl proveden průzkumný hydrogeologický vrt.

V roce 2017 byla škola napojena na svoji vodu z vrtu, také proběhla celková rekonstrukce školní kuchyně a částečně školní jídelny (nová podlaha, výdejní okénko). V prvním patře bylo zrekonstruováno sociální zařízení pro děvčata a zaměstnance.

V létě 2019 proběhla rekonstrukce prostor MŠ v přízemí (renovace podlah, stropy, štuky, výmalba, nový nábytek, nový koberec, elektro rozvody, akumulací kamna, osvětlení). Nový nábytek a drobné didaktické pomůcky byly dokoupeny i do druhé třídy MŠ v prvním patře.

V období letních prázdnin 2020 proběhla rekonstrukce podlah v prvním patře (v ředitelně a v ŠD).

Začátkem školního roku 2020 byly započaty výkopové práce pro stavbu nové budovy školy s novým vstupem a společnými šatnami pro všechny děti. Stavba byla dokončena v létě 2021. V nově vybudované budově vznikla krásná a moderní druhá třída MŠ pro předškolní děti. Součástí modernizace byla i zahrada, která prošla velkou rekonstrukcí. Byl dokoupen chybějící nábytek, protože se navýšila kapacita MŠ. Každý rok se vylepšují třídy a dovybavení dalšími pomůckami.

V létě 2024 proběhla velká rekonstrukce topení celé staré budovy (ZŠ i MŠ). Škola po dokončení bude vytápěna tepelnými čerpadly a přibyla tam i rekuperace vzduchu na třídách. Dalším zlepšením bylo zateplení celé staré budovy. Další změnou bylo věkové složení tříd. Došlo tedy k výměně tříd z důvodu prostoru. V nové budově od září 2024 je třída MŠ I s těmi nejmenšími dvouletými, tříletými a integrovanými dětmi. Ve větší třídě MŠ II jsou starší a předškolní děti.

3) Podmínky vzdělávání

Mateřská škola má přiměřené prostory pro hru dětí – třídu, které odpovídají počtu dětí ve zřizovací listině.

Zřizovatel ZŠ a MŠ – obec Vidochov, vynaložila v několika posledních letech mnoho finančních prostředků na rekonstrukci naší budovy.

V létě 2010 – škola dostala nová plastová okna

V roce 2011 se nakoupili nový nábytek – stolky a židličky (pro děti od 2 do 6 let)

Vzhledem k tomu, že v r. 2012 byla zcela předělána školní zahrada, zabudován kolotoč, nová průlezka se skluzavkou, pérové houpačky, nové pískoviště aj. Zahrada umožňuje dětem optimální hravé, pohybové, tvořivé i výtvarné aktivity a v letních měsících maximální pobyt venku.

V létě 2014 byla předělána umývárna a záchodky, takže bylo možno zvýšit počet přijatých dětí.

V roce 2016 byly upraveny podmínky v šatně pro navýšení počtu přijatých dětí. Dokoupen nábytek s boxy na hračky, část kuchyňky, nový koberec, napojení na vlastní studnu. Rozveden internet po budově školy a přeinstalovány dva počítače s hrami pro předškolní děti a možnosti využití internetu pro školní družinu. Proběhla rekonstrukce třídy ZŠ a ŠD.

V létě 2019 byl nakoupen nový nábytek do třídy MŠ v přízemí – skříň, skříňky s boxy na hračky, pracovní stolky, židle, dětský kuchyňský kout, dětská sedačka, taburety, křesílko, stojan na výkresy, výtvarný stůl, nový koberec, část nových dětských šaten „... Do třídy MŠ v prvním patře (která vznikla jako druhá třída MŠ) byl také dokoupen nábytek (skříňky s barevnými boxy na hračky, relaxační ostrůvek, matrace, sedací pytle, barevné molitanové tvary, tabule...). Třída byla uzpůsobena, tak aby vyhovovala potřebám dětí pro jejich další vzdělávání (didaktické pomůcky, dětské stolní hry).

V srpnu 2021 byla v nově přistavěné budově školy přestěhována druhá třída MŠ a byla i navýšena kapacita této třídy.

Dětský nábytek byl inovován, byly zakoupeny nové stolky a židličky, odpovídající věkovým potřebám dětí a hygienickým normám. Postupně dochází k dovybavení tělocvičného nářadí a dalších didaktických a metodických pomůcek.

Většina hraček, pomůcek a materiálů je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Vybavení těmito pomůckami je průměrné, dle finančních možností školy a obce je průběžně doplňováno a obnovováno.

Estetičnost prostředí se daří vytvářet především díky tvořivosti učitelů a koncepčním přístupem při nákupu nového majetku. Děti se samy, svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy.

V třídě MŠ I - „Myšáci“ je klavír, několik herní koutků, dataprojektor, notebook i tablet, CD přehrávač, keramická tabule, spousta hraček a her pro děti mladšího věku. V třídě MŠ II - „Lišáci“ je tablet, klavír, mobilní keramická tabule, herní koutky, hračky a stavebnice pro starší děti.

K pohybovým aktivitám jsou využívány obě třídy MŠ, školní zahrada (v současné době není možné zahradu využít z důvodu zateplení budovy) a obecní víceúčelové hřiště.

Pro metodickou práci učitelek a samostudium mají učitelky spoustu metodického materiálu, který je stále doplňován a modernizován. Je jim k dispozici sborovna v prvním patře s počítači, barevnou tiskárnou, laminovačkou a dalším technickým materiálem.

3.1. VĚCNÉ PODMÍNKY

Nově vzniklá přístavba škola přinesla i krásný prostor, kde vznikly šatny pro celou školu a jsou rozděleny dle tříd.

V nově postavené přístavbě vznikla krásná, moderní a prosvětlená třída MŠ I- „ Myšáci“ , která je dostatečně prostorná pro volný pohyb a hru nejmladších dětí. Proto zde mohou probíhat všechny činnosti. Tato třída má svou vlastní umývárnu s toaletami. Děti mají volně k dispozici herní koutky, drobnější i velké stavebnice, mohou tvořit dle svého přání a mnoho dalšího. Třída je vybavena odpovídajícím nábytkem pro nejmenší děti, relaxačními a herními koutky, klavírem, tabulí, tabletem, CD přehrávačem, dataprojektorem, hračkami, ...

Ze společných šaten spojovací chodbou se starší a předškolní děti dostanou plynule před třídu MŠ II- „Lišáci“. Po pravé straně je šatna, která je průchozí do umývárny. Tato třída je uzpůsobena pro mladší školní děti. Třída je prostorná, zařízená velikostně rozdílným nábytkem a je využívána především ke skupinovým, ale i individuálním činnostem u stolečků. Tento prostor je vybaven výtvarným materiálem a keramickou tabulí, které mohou děti samostatně využívat. Ve třídě je také tablet, který je využíván pro další vzdělávání předškolních dětí. Po dohodě se ZŠ využíváme 3D panel pro další vzdělání a to vždy pod dohledem učitele. Třída je spojena průchodem s hernou (druhou místností MŠ), která je vybavena nábytkem, klavírem, relaxačním koutkem, pojízdnou keramickou tabulí a dalšími hracími koutky, kde mají děti volně k dispozici hračky a hry (obchod, domácnost, dopravní koutek pro hry a stavby s dopravními prostředky, koutek s drobnými stavebnicemi i s velkými stavebnice, vše se pro tematické činnosti přizpůsobuje). V herně probíhá většina činností a her dětí.

Věcné (materiální podmínky) pro děti od 2 do 3 let

V oblasti věcných (materiálních) podmínek jsou doplněny stávající hračky (dle věková hranice vhodnosti použití hračky na obalu výrobku), didaktické pomůcky a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let v dané třídě mateřské školy. Průběžně se doplňuje a obměňuje. Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí. Zároveň bezpečí klid pro odpočinek v průběhu celého dne, jak je uvedeno v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

Dlouhodobá vize

- nové didaktické pomůcky
- navýšení a obměna hracích koutků
- používání příboru u všech předškolních dětí

- druhé dětské pískoviště nebo zvětšení stávajícího
- hravé herní prvky na zahradu
- revitalizace školní zahrady
- dostatečný prostor pro pohybovou výuku v budově
- rozšíření prostorů MŠ – třída se zázemím
- propojení třídy se zahradou
- interaktivní tabule
- více digitálních hraček

3.2. ŽIVOTOSPRAVA

Řídí se hygienickými zásadami a vyhláškami pro předškolní vzdělávání.

Ve škole je samostatná jídelna, kam děti odcházejí na svačinky i oběd.

Pracuje zde jedna paní kuchařka, která zvládá celodenní provoz této ŠJ. Od září 2019 je nově v kuchyni ještě vedoucí kuchařka s třičtvrtečním úvazkem.

Skladba jídelníčku odpovídá požadavkům na plnohodnotnou vyváženou stravu, denně mají na jídelníčku ovoce a zeleninu. Jídelníček je k dispozici pro rodiče na tabuli v šatně a na webových stránkách školy. Děti se často podílí na tvorbě jídelníčku pro nadcházející týden (mohou si přát).

Po celý den je poskytován dětem pitný režim, k dispozici jim je na určeném místě ve třídě buď čaj, šťáva, džus, mléko a mohou se samy kdykoli obsloužit. V letních měsících je přenášeno i na zahradu či na hřiště.

Do jídla nejsou nuceny, ale snažíme se, aby alespoň ochutnaly pro ně méně známé jídlo. Jsou oceňovány za správné stravovací návyky. Při stolování jsou děti vedeny k samostatnosti. Pomalejším dětem je na jídlo ponecháno dostatek času.

Rodiče hodnotí kvalitu stravování kladně v evaluačním dotazníku.

Během dne se snažíme zajistit dětem pravidelný rytmus a řád, který je ale dostatečně flexibilní, aby umožnil reagovat na potřeby dětí a změny v aktuálních situacích.

Doba pobytu venku a jeho program je přizpůsobován aktuálnímu počasí. Učitelky se snaží dodržovat a nezkracovat dobu pobytu venku. Během celého dne je umožněn dětem dostatek volného pohybu.

Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí.

Podle možnosti mohou předškolní děti, po krátkém odpočinku a usnutí dětí mladších, potichu vstát a vykonávat si tiché, klidné či individuální aktivity. Po předešlé domluvě s učitelkou ZŠ jsou předškolní děti brány na přípravná cvičení pro školní zralost.

Pravidelně jsou uskutečňovány sezónní činnosti – hry se sněhem, kursy plavání, lyžování, bruslení ...

3.3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Všichni zaměstnanci školy se snaží vytvářet klidnou, radostnou a pohodovou atmosféru, děti i rodiče se na ně mohou s důvěrou obracet.

Nastavení jejich dobré úrovně je sledováno již při zápise do MŠ.

Při vydání rozhodnutí o přijetí do MŠ je rodičům nabídnut individuální adaptační program, pro lepší přizpůsobení novému prostředí.

Obsah adaptačního plánu je součástí příloh.

Podstatou adaptačního plánu je umožnit dítěti i rodičům postupné začlenění do provozu MŠ. Získání potřebných informací o naší MŠ, konzultovat své požadavky a potřeby dítěte už před pravidelnou docházkou do MŠ.

Pedagogové respektují potřeby dětí, nepřetěžují je – střídání aktivit, relaxace.

Dětem je umožněna svoboda v rozhodování, volnost výběru činností, usměrňována agresivita. Opakujícími se prvky jsou děti vedeny k určitému řádu dodržování pravidel slušného chování, bezpečnosti a zdraví. Děti dostávají zřetelné a srozumitelné pokyny. Děti není v žádném případě manipulováno. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím.

Mateřská škola je otevřena rodičům i ostatním partnerům.

Rodiče psychosociální podmínky hodnotí v evaluačním listě. Výsledky jsou k nahlédnutí.

Drobné nedostatky jsou řešeny ihned (nebyla řešena žádná písemná stížnost).

Nejsou tolerovány žádné projevy šikany nebo násilí.

Paní učitelky při náznacích problémů řeší projevy dětí s rodiči, popřípadě pozvou ke spolupráci další odborníky.

Jsou vytvořena pravidla třídy, se kterými se aktivně pracuje celý rok.

Prevence sociálně patologických jevů je zpracována rámcově a prolíná se v podtématech TVP.

Je zpracován režim dne, který poskytuje dětem i rodičům určitý pravidelný řád, ale zároveň je dostatečně flexibilní a umožňuje zařazovat různé nadstandardní činnosti a aktivity.

3.4. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ CHODU MŠ

Provoz mateřské školy je od 6,30 do 16,00 hodin. Děti se mohou scházet přibližně do 8,00 hodin, před odchodem na dopolední svačinu. Denní režim je pouze orientační, umožňuje aktuálně reagovat na změny situace, momentální potřeby dětí.

Denně jsou zařazovány pohybové aktivity zaměřené na správné držení těla a rozvoj motorických dovedností, učitelky umožňují dětem uspokojit jejich potřebu spontánního pohybu. Děti mají možnost hrát si v menších skupinkách, najít si koutek pro klidnou relaxaci a hru.

Učitelky se snaží o vyváženost řízených a spontánních činností, které jsou dětem nabízeny vhodnou motivací. Jsou zohledňovány individuální a věkové zvláštnosti dětí a jejich možnosti.

Po dopoledních vzdělávacích činnostech v MŠ probíhá pobyt venku. Využíváme zahradu, seznamujeme s přírodou na vycházkách i v blízkém okolí. Za příznivého počasí a nejvíce v letních měsících přesouváme činnosti ven již po svačině.

Děti jsou přiměřenou formou poučeny o bezpečném chování v prostorách školy i při dalších aktivitách mimo areál školy. Učitelky důsledně dbají na dodržování všech pravidel bezpečného chování.

REŽIM DNE v I. třídě MŠ - „Myšáci“ (mladší předškolní děti 2-4 let)

6,30 – 9,15 hod. - spontánní hry dle volby dětí, pohybové a relaxační aktivity,

didakticky zacílené činnosti (frontální, individuální, skupinové)

- (6.30-.7.00hod. jsou třídy spojeny v MŠ II)

8,00 - 12,00 hod. - povinné předškolní vzdělávání

8,10 – 8,30 hod. - hygiena, dopolední svačina

9,15 – 11,15 hod. - příprava na pobyt venku, pobyt venku

11,15 – 11,45 hod. - hygiena, příprava na stolování, oběd

11,45 – 14,00hod. - hygiena, individuální odpočinek

od 13,00hod. – nespavé a klidové aktivity

14,00 – 14,30 hod. - hygiena, odpolední svačina

14,30 – 16,00 hod. - odpolední zájmové činnosti

(didakticky zaměřená volná hra, pohybové aktivity,

opakovací chvílky, pobyt venku)

- spojení obou tříd v 15.00 hod.

Pedagog, který začíná ranním vzdělávacím blokem vede a řídí celé dopoledne až do oběda (spontánní, pohybové i relaxační aktivity, didaktické činnosti, povinné předškolní vzdělávání, hygienu, dopolední svačinu, pobyt venku i oběd). První pedagog si ráno v sedm hodin převezme děti, které patří do MŠ I v třídě MŠ II a společně odcházejí do třídy MŠI. Druhý pedagog, který přichází dopoledne na odpolední předškolní vzdělávání, pomáhá a je nápomocný prvnímu pedagogovi se vzdělávací nabídkou dne a péčí o mladší děti. Jeho činnost končí s ukončením provozu dne nebo u spojení obou tříd. (Pomoc při hygieně, stolování ranní svačiny, pomoc při řízené činnosti či individuální činnosti s mladšími dětmi, s přípravou na pobyt venku, při pobytu venku a u oběda. Po obědě zůstává sama u odpočinku a pokračuje v odpoledních zájmových činnostech až do ukončení provozu dne nebo spojení obou tříd.)

REŽIM DNE ve třídě MŠ II - „Lišáci“ (starší předškolní děti 3-6 let)

6,30 – 9,30 hod. - spontánní hry dle volby dětí, pohybové a relaxační aktivity,

didakticky zacílené činnosti (frontální, individuální, skupinové)

8,00 - 12,00 hod. - povinné předškolní vzdělávání

8,10 - 8,30 hod. - hygiena, dopolední svačina

9,30 – 11,30 hod. - příprava na pobyt venku, pobyt venku

11,30– 12,00 hod. - hygiena, příprava na stolování, oběd

12,00 – 13,00hod. - hygiena, individuální odpočinek

od 12,45 hod. - nespavé aktivity, individuální činnost s předškoláky,
klidové hry pro nespící děti

14,00 – 14,30 hod. - hygiena, odpolední svačina

14,30 – 16,00 hod. - odpolední zájmové činnosti

(didakticky zaměřená volná hra, pohybové aktivity,

opakovací chvílky, pobyt venku)

- spojení obou tříd od 15.00 hod.

Pedagog, který začíná ranním vzdělávacím blokem vede a řídí celé dopoledne až do oběda (spontánní, pohybové i relaxační aktivity, didaktické činnosti, povinné předškolní vzdělávání, hygienu, dopolední svačinu, pobyt venku i oběd). Druhý pedagog, který přichází dopoledne na odpolední předškolní vzdělávání, pomáhá a je nápomocný prvnímu pedagogovi se vzdělávací nabídkou dne a péčí o mladší děti. Jeho činnost končí s ukončením provozu dne nebo u spojení obou tříd. (Pomoc při hygieně, stolování ranní svačiny, pomoc při řízené činnosti či individuální činnost s mladšími dětmi, s přípravou na pobyt venku, při pobytu venku a u oběda. Po obědě zůstává sama u odpočinku a pokračuje v odpoledních zájmových činnostech až do ukončení provozu dne nebo spojení obou tříd.)

3.5.ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Je založeno na vzájemné důvěře, otevřenosti a toleranci.

Všichni zaměstnanci školy mají jasně vymezené povinnosti, pravomoci a konkrétní úkoly.

Je vytvořen funkční vnější i vnitřní informační systém (školní řády, nástěnky, zpravodaj Zlaťák, internetové stránky školy a Twegsse).

Statutárním zástupcem školy je ředitelka Mgr. Kamila Šabatová, která celou školu řídí a je oprávněna ji zastupovat a jednat ve všech záležitostech. Ředitelka řídí, plánuje, tvoří, organizuje a je zodpovědná za celý chod školy. Spolupracuje se zřizovatelem a dalšími zainteresovanými institucemi.

Ředitelka školy umožňuje zaměstnancům podílet se na chodu školy, dává jim prostor k samostatnému rozhodování a realizaci vlastních nápadů. Práce všech zaměstnanců je průběžně hodnocena. Dílčí úkoly na určitý časový úsek stanovuje ředitelka po vyhodnocení uplynulého období. Všichni společně vytvářejí pracovní tým, spolupracují s rodinami, s dalšími orgány. Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání učitelek.

Řízení personální : Profesionální přístup
Otevřené jednání
Pravdivost informací
Mlčenlivost
Řešení problémů
Týmová práce

Cíle v řízení personálním

Schopnosti ředitelky a dalších pracovníků
Další vzdělávání pracovníků
Týmová práce
Vzájemná důvěra a tolerance
Uplatňovat participaci.

Řízení ekonomické : Ekonomické zajištění

Hospodaření s dotací
Úsporná opatření
Spolupráce se zřizovatelem

Cíle v řízení ekonomickém

Zajistit dostatek financí na plynulý provoz školy
Zajistit dostatek financí na odměňování zaměstnanců jako motivační prostředek
Investovat s dlouhodobou vizí

Řízení koncepční : Dlouhodobá koncepce

Jasně cíle
Vhodné metody a formy
Odborný růst zaměstnanců
Naplnění cílů ŠVP
Účelná evaluace

Cíle v řízení koncepčním

Stále se vyvíjející ŠVP PV
DVPP organizovat dle plánu s přihlédnutím k potřebám školy
Dokonale propojit RVP PV do praxe
Jasná organizační struktura –delegování úkolů

3.6.PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Pedagogové pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

V MŠ jsou čtyři plně kvalifikovaní pedagogové – tři s plným a jeden s částečným úvazkem.

Aktuální seznam pedagogů viz. příloha ŠVP.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají, zúčastňují se vzdělávacích seminářů a získané poznatky přenášejí do kolektivu a využívají je v praxi. Ředitelka sleduje a podporuje profesionalizaci a zvyšování úrovně profesních kompetencí učitelek, snaží se vytvářet podmínky pro další vzdělávání učitelek.

Učitelky jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, uplatňují metodické a pedagogické zásady výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Dochází k vyhodnocení práce jednotlivých pracovníků a jejich ocenění. Hodnocení práce probíhá na pedagogických, provozních radách. Finanční ohodnocení pracovníků zpracovala ředitelka školy – kritéria pro přidělení nenárokových složek platu. Finanční situace organizace však neumožňuje výrazné finanční ocenění za nadstandardní aktivity či přínos pedagogů pro celý subjekt.

Přímá pedagogická práce učitelek je stanovena do stálých rozvrhů, které respektují důležitost optimální péče o dítě.

V třídě MŠ I „ Myšáci“ pracují oba pedagogové současně na třídě (překrývání učitelů). Jeden pedagog je zástupce ředitele školy a má snížený počet hodin přímé pedagogické práce, tak není možné zajistit každý den plné překrývání obou pedagogů. V době překrývání pedagogů jim umožňuje pracovat s dětmi skupinově či individuálně (péče o děti nadané či vyžadující speciální péči).

Pedagogové se mění po týdnech (sudý, lichý).

První pedagog (ranní) - pracovní doba je dána v pracovní smlouvě.

Druhý pedagog (odpolední) - pracovní doba je dána v pracovní smlouvě.

Oba pedagogové se z pravidla překrývají v době od 10,00 do 12,00 hodin.

V třídě MŠ II - „ Lišáci“ pracují dva pedagogové současně (překrývání učitelů). Jeden pedagog nemá plný úvazek, tak není možné zajistit každý den plné překrývání obou pedagogů. V době překrývání pedagogů jim umožňuje pracovat s dětmi skupinově či individuálně (péče o děti nadané či vyžadující speciální péči).

Pedagogové se mění po týdnech (sudý, lichý).

První pedagog (ranní) - pracovní doba je dána v pracovní smlouvě.

Druhý pedagog (odpolední) - pracovní doba je dána v pracovní smlouvě.

Oba pedagogové se z pravidla překrývají v době od 10,00 do 12,00 hodin.

Ředitelka školy pověřila zástupce MŠ jako odpovědnou osobu za vedení mateřské školy.

3.7.SPOLUPRÁCE S RODIČI

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, vznášet návrhy na dění v MŠ, účastnit se veškerých akcí pořádaných školou. Rodiče jsou informováni o dění v MŠ na nástěnkách v šatnách, na webových stránkách školy (kde jsou všechny dokumenty a fotografie z průběhu dnů a činností celé školy) nebo také v aplikaci Twegsse (elektronická třídnice, docházka, nástěnka, fotografie, komunikace s rodiči). Individuálními rozhovory s učitelkami. Dle potřeby pořádáme rodičovské schůzky, dílničky (dochází ke střídání - podzimní, tradiční k Vánocům či k Velikonocům), doporučujeme děti k logopedickému vyšetření (jezdí SPC do naší MŠ), vystupujeme s dětmi u příležitosti rozsvěcení vánočního stromečku v obci Vidochov a na závěrečné akademii celé školy., aj. Informujeme rodiče před zápisem do ZŠ, individuální pohovory s rodiči dětí před zápisem do ŽS i během celého roku. Škola má svoji diagnostiku předškoláka. MŠ pomáhá rodičům v péči o dítě, ale respektuje výchovu v rodině. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost jejich informací, snaží se svá pedagogická doporučení formulovat pozitivně. Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči by měla panovat oboustranná důvěra a otevřenost, respekt a ochota spolupracovat.

Spolupráce s rodiči je založena na jejich zájmu o MŠ ochotě o spolupráci. Máme několik ochotných rodičů, kteří nás zásobují různým materiálem pro tvoření dětí, nebo se aktivně podílejí do společných slavností nebo školních brigád.

S programovou nabídkou MŠ jsou rodiče spokojeni – zcela ji využívají.

Ke kvalitě ŠVP nebo TVP nemají rodiče připomínky. Kvalitu poskytovaných vzdělávacích služeb, služeb pro rodiče a jejich děti si ověřujeme v evaluačním dotazníku. (dotazníky jsou k nahlédnutí u řed.školy)

3.8.SPOLUPRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Život naší MŠ je součástí života obce Vidochov, ve kterém se naše MŠ sídlí. Využíváme tedy veškerou nabídku, která je vhodná pro děti předškolního vzdělávání.

Děti jsou preventivními programy různých situací vtahovány do aktivního života občana naší země (České republiky) a planety Země.

Přispíváme do obecního ZLAŤÁKU – různými příspěvky, fotografiemi, ...

S MKS a knihovnou Vidochov, Nová Paka – divadelní představení

S Policií ČR a Hasičským záchranným sborem – výukové programy

S PPP, SPC, logopedií– odborné konzultace pro pedagogy a rodiče, zprostředkování poradenské činnosti pro rodiče

S MAP Novopacko

Se zřizovatelem – zákonnými dokumenty – pravidelný kontakt s pracovníky OÚ ohledně všech záležitostí týkajících se školy, spolupráce v oblasti materiálního zabezpečení

3.9. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Základní koncepcí RVP PV je respektování individuálních potřeb a možností dětí a tak je východiskem i pro přípravu vzdělávacích plánů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola, i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/20016 Sb. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Vzdělávání je třeba ale přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem a byly vytvořeny optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu dosáhnout co největší samostatnosti. Rozvoj takových dětí závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí. Proto je nutné navázat úzkou spoluprací s rodiči takových dětí, vhodně a citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Péče o děti s narušenou komunikační schopností – logopedická péče

V této oblasti máme navázanou dlouhodobou spoluprací s SPC Jičín, které každoročně se souhlasem zákonných zástupců provede depistáž, následně navštěvují logopedickou ambulanci v Nové Pace, Jilemnici či v Lázních Běláhrad. Na základě logopedické depistáže jsou nápomocné logopedické asistentky v MŠ, které pomáhají s nápravou.

S dětmi provádí hravou a nenásilnou formou artikulační, dechová a sluchová cvičení, procvičuje motoriku mluvidel, souvislý řečový projev. Dětem s narušenou komunikační schopností věnujeme individuální péči a v tomto roce je prováděna formou individuální.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou zohledňovány individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí.

Učitelé ve vzdělávacím procesu:

- uplatňují princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání,
- realizují všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí,
- dbají na osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení,
- spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spoluprací s odborníky mimo oblast školství

Náplň předmětů speciálně pedagogické péče je dále realizována na základě doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory. Zařazení logopedické intervence je pro děti se závažnými poruchami řeči, porozumění mluvené řeči a její produkci u dětí se sluchovým postižením. Vzdělávací obsah těchto předmětů speciálně pedagogické péče přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP. Učitelky zajišťují tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika dětí se SVP.

Pravidla a průběh, tvorba, realizace a vyhodnocení PPL

Podpůrná opatření 1. stupně

- Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte /PLPP/, který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP.
- Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení (PPP). Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení).
- Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.
- PLPP je vyhodnocen nejpozději po třech měsících, ale každý měsíc provedou obě učitelky hodnocení účinnosti tohoto opatření a zvolí další postup
- Dítě s vypracovaným PLPP se pracuje individuálně dvakrát týdně

Podpůrná opatření 2. až 5. stupně

Ize uplatnit pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci ŠPZ dojde na základě vlastního uvážení zákonného

zástupce, doporučení ředitelky mateřské školy nebo OSPOD. Mateřská škola zahájí poskytování podpůrných opatření 2.-5.stupně po obdržení doporučení ŠPZ, získání informovaného souhlasu zákonného zástupce a na základě žádosti zákonného zástupce dítěte. Škola zpracovává individuální vzdělávací plán (IVP) vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte. IVP je zpracován do 1 měsíce, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. IVP může být průběžně doplňován a upravován. Škola ve spolupráci se ŠPZ a zákonným zástupcem průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření nejméně 1x ročně.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

3.10. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

MŠ vytváří podmínky pro vzdělávání dětí nadaných obdobným způsobem jako u dětí se speciálními potřebami. U dítěte vykazujícího známky nadání bude rozvíjen jeho potenciál. Při vzdělávání dětí vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP. Pokud se u dítěte projevují mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud pedagogicko-psychologická poradna identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

3.11. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

V mateřské škole lze vzdělávat i děti od dvou let. Je nutné si však uvědomit specifika související s obsahovou úrovní ve všech oblastech vývoje. Cíle a záměry pak k tomu přizpůsobit. Dvouleté děti potřebují více individuální péče, pravidelný denní režim, emoční podporu, pocit bezpečí, podnětné prostředí a srozumitelná pravidla. Nejvíce se učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Důležité je, abychom těmto dětem nechali co nejvíce prostoru pro volné hry a pohybové aktivity a citlivě přizpůsobovali organizaci – střídali nabídkové činnosti, trénovali návyky a praktické dovednosti. Při vzdělávání dětí je zohledňován jejich psychomotorický vývoj, učitelky respektují vývojová specifika věkové skupiny dětí od dvou do tří let. Ve spolupráci se zákonnými zástupci probíhá jejich postupná adaptace. Dětem je dle jejich potřeb zajišťován individuální přístup v oblasti stravování, osobní hygieny i při vzdělávacích činnostech. S rodiči dětí probíhá úzká spolupráce.

Věcné (materiální podmínky) pro děti od 2 do 3 let

V oblasti věcných (materiálních) podmínek jsou doplněny stávající hračky (dle věkové hranice vhodnosti použití hračky na obalu výrobku), didaktické pomůcky a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let v dané třídě mateřské školy. Průběžně doplňujeme. Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro

volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne, jak je uvedeno v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

Vzdělávání dětí probíhá v těchto pěti oblastech:

1. Dítě a jeho tělo:

Podpora přirozené snahy k pohybu, postupný rozvoj samostatnosti při manipulaci a experimentování s hračkami a předměty, se kterými přichází dítě do styku, samostatnost u jídla, při osobní hygieně, oblékání.

2. Dítě a jeho psychika:

Jazyk a řeč - rozvoj řečových schopností a jazykových receptivních, produktivních a komunikativních dovedností. Rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného projevu i ve víceslovných větách.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – slovní označení toho, co dítě vidí, rozvoj paměti, představivosti, myšlení, třídění, srovnávání, stavění, udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislosti v napodobivé hře. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování). Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.

Sebepečení, city a vůle – rozvíjet u dětí pocit jistoty, sebevědomí, vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatnosti, při každé příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení, utvářet počátky mravního vědomí. Rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle, vést děti k dokončení hry, rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit jednoduchou činnost, rozvíjet prvky cílevědomosti při hře. Předcházet pocitu strach a vést děti k jejich překonávání, vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost, rozvíjet pocit uspokojení z výsledků vlastní činnosti.

3. Dítě a ten druhý:

Prohlubovat osvojení jednoduchých pravidel chování v kolektivu, podporovat kamarádské vztahy, učit děti udělat radost druhým, dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost, posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s učitelkou, chůvou a ostatními dětmi. Rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci, rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí k členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání. Podporovat rozvoj vyšších citů (soucit, snaha pomáhat druhým). Rozvíjet slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými.

4. Dítě a společnost:

Zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování, umožňování kontaktu s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě, podněcovat používání přírodních materiálů při hře, učit děti šetrně zacházet s hračkami, vést děti k přiměřené opatrnosti.

5. Dítě a svět:

Zaměřovat pozornost na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování, maximálně umožňovat dítěti kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, postupně vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře, učit děti šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami. Vést děti k přiměřené opatrnosti.

3.12. DISTANČNÍ VÝUKA

Na základě novelizace školského zákona č. 561/2004 sb. Zákonem č. 349/20 Sb.

Vydaného 24.8. 2020 s platností od 25.8. 2020 dle § 184a se zavádí: Distanční výuka

Distanční výuka bude probíhat v těchto případech:

- po dobu trvání krizového/nouzového stavu,
- z důvodu nařízení mimořádného opatření,
- z důvodu nařízení karantény, není-li možná osobní přítomnost většiny (více než 50 %) dětí nejméně jedné třídy.

Povinnosti dětí:

- dětí mají povinnost se řádně vzdělávat, účastnit se distanční formy výuky, jehož součástí může být online výuka a zadávání úkolů dopředu domluvenou formou,
- svědomitě plnit zadané úkoly,

Povinnosti zákonných zástupců:

- odevzdávat práce a úkoly učiteli, pedagogovi asistenta či školnímu asistentovi vždy v dohodnutém termínu a čase,
- komunikovat s učiteli ohledně distanční výuky a individuálních potřeb dítěte, Hodnocení výsledků při distančním vzdělávání:
- Dítě (rodič) vždy dostane zpětnou vazbu k plnění zadaných úkolů, je uplatňováno hodnocení pochvalou, povzbuzením.

Organizační:

V případě přechodu na vzdělávání distančním způsobem mohou být dětem zapůjčeny technické prostředky školy pro digitální komunikaci (tablet), tento majetek je zapůjčen uzavřením smlouvy o zápůjčce. O zapůjčení jednotlivým dětem rozhoduje ředitelka školy.

Komunikačním kanálem pro děti naší školy je aplikace Microsoft Teams, WhatsApp, email nebo telefon.

Učitel /ka bude zasílat zadání úkolů a vzdělávacích materiálů e-mailem, popřípadě stanoví krátká setkání předávání připravených materiálů před školou. Rodiče budou s dětmi na zadaných úkolech pracovat dle svých časových možností.

Zadávání úkolů bude probíhat 1x týdně. Probírané téma bude komplexně zpracované do všech pěti oblastí vzdělávání. Učitelka nabídne rodičům čas k dispozici pro konzultace a individuální podporu. Za dodržení stanovených hygienických podmínek je setkání s dětmi a rodiči možné po vzájemné domluvě před školou.

Online výuka bude probíhat pravidelně v předem stanoveném termínu 1x týdně v rozsahu 30 minut.

Děti a podpůrná opatření:

Dětem, které mají udělen nějaký stupeň podpůrného opatření, bude i nadále poskytováno toto opatření některou z forem a využitím komunikačního kanálu, popřípadě osobně ve škole způsobem 1+1,

Má-li dítě přiděleného asistenta pedagoga, bude mu nabídnuta pomoc a stanoven rozsah pomoci a způsob pomoci, upřednostněna bude online forma

Děti bez možnosti připojení či z nepodnětného prostředí:

- zůstává povinnost se vzdělávat
- učitelka přizpůsobí předávání učiva, pracovních listů apod.
- zajistí kontrolu – osobně 1+1, předáváním materiálů....

4) Organizace provozu

Mateřská škola je zřízena jako jednotřídní s celodenním provozem a s určenou dobou pobytu od 6,30 do 16,00 hodin. Od září roku 2019 má MŠ dvě třídy (heterogenní), děti ve věku 2-4 a 3-6 let. Oceňujeme především přirozenost tohoto prostředí, malý kolektiv, nápodobu rodinných vazeb a vztahů – vzájemná pomoc mladším a potřebným, společný pobyt sourozenců. Je zajištěn pravidelný denní rytmus, který je současně flexibilní a přizpůsobuje se vznikajícím potřebám školy či dítěte.

MŠ je naplňována do stanovené kapacity 33 dětí. I. třída MŠ I „ Myšáci“ má kapacitu 12 dětí (nejmladší děti). II třída MŠ II „Lišáci“ má kapacitu 21 dětí (starší a předškolní děti),

4.1. PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MŠ

Zápis do mateřské školy probíhá v měsíci květnu (od 2.května do 16. května), pokud to umožní podmínky školy, může být přijato dítě i v průběhu školního roku.

O termínu zápisu je veřejnost informována prostřednictvím webových stránek školy, místního tisku Zlaťáku, veřejné vývěsky a na budově školy.

O přijetí rozhoduje ředitelka školy v souladu s platnými právními předpisy.

Děti se do MŠ přijímají na základě zákona 561/2004 §34 odst. 3 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

Děti jsou přijímány od 2 do 6 let.

Kritéria pro přijímání dětí jsou projednána se zřizovatelem a jsou k nahlédnutí v ředitelně školy, ale i v příloze ŠVP.

Přijaté děti do MŠ mají zpravidla stanoven datum nástupu k 1.9. a to s tříměsíční zkušební dobou.

Po dohodě s rodiči a ze závažných rodinných důvodů mohou být dle organizačních možností MŠ přijaty k docházce do MŠ již dříve.

V září je rodičům nabídnuta možnost adaptačního programu. Pro děti, které nastupují do MŠ během školního roku je nabídnut adaptační program individuálně.

4.2. POPIS PODMÍNEK, PLÁNOVÁNÍ A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ V NAŠÍ MŠ

Režim dne je variabilní a uvolněný.

Rovněž je pevně stanovena doba odpočinku, ostatní činnosti se přizpůsobují dětem, jejich zájmům, výchovným cílům. Učitelky se snaží o zachování vyváženého poměru spontánních a řízených činností, děti mají prostor pro hru.

Tvorba TVP vychází z naplňování specifických cílů předškolního vzdělávání a směřování k získání kompetencí stanovených v RVP pro předškolní vzdělávání.

V naší MŠ nemáme integrovány děti se zvláštními vzdělávacími potřebami.

- S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.
- Školský zákon dále stanovuje přednostní přijímání dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (účinnost od 1. 9. 2017), nejméně třetího roku věku (účinnost od 1. 9. 2018), nejméně druhého roku věku (účinnost od 1. 9. 2020).
- Mateřská škola má dvě třídy smíšené (heterogenní)- MŠ I a MŠ II.
- Děti se speciálními vzdělávacími potřebami je možné zařazovat do běžných tříd mateřských škol, nebo do tříd zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona, popřípadě škol zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona.
- Poskytování předškolního vzdělávání je podle školského zákona veřejnou službou.
- Mateřská škola je v provozu denně od 6.30hodin do 16.00 hodin. Děti se v mateřské škole schází v době od 6,30 do 8,00 hodin. Po předchozí domluvě mohou rodiče přivést své děti i v průběhu dne.
- V MŠ I - „Myšáci“ od 6,30 do 9,15/9,30 hodin se střídají činnosti spontánní s činnostmi řízenými, jejichž hlavní metodou je prožitkové a kooperativní učení a v MŠ II „Lišáci“ od 6,30 do 9,30/9,40hodin.
- Pevně stanovena je doba podávání stravy - od 8:10/8:30 dopolední přesnídávka MŠI a MŠII
od 11:15/11:30 do 12:00 oběd MŠI a MŠII
od 14:00 odpolední svačina MŠI a MŠII

(V denním režimu je pevně stanovena doba jídla, vzhledem k tomu, že stravovat se děti chodí do jídelny a po ukončení stravování dětí mateřské školy se přijdou stravovat děti ze základní školy.)

- Pobyt venku realizujeme denně v době od 9.15 – 11.15hod. MŠI - „Myšáci“ a 9.30 – 11.30hod. MŠII „Lišáciů. Délka pobytu venku je ovlivněna povětrnostními podmínkami (silný vítr, déšť, mráz pod - 10°C – pobyt venku nerealizujeme).
- Děti mají dostatek volného pohybu ve třídách, na zahradě, na vycházce.
- Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí; děti ke spánku na lůžku nenutíme.
- Při odpoledním odpočinku je zohledňována individuální potřeba spánku u dětí.
- Děti jsou přijímány k předškolnímu vzdělávání ve Správním řízení dle stanovených kritérií a to na základě Žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, podané zákonnými zástupci v době vyhlášení zápisu. Kritéria stanovuje ředitelka školy a postupuje podle nich při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v případě, kdy počet žádostí o přijetí dítěte, podaných v době termínu zápisu, vyhlášeného ředitelkou školy po dohodě se zřizovatelem, přesahuje počet volných míst v mateřské škole.

Uplatňuje metody prožitkového a kooperativního učení. Nové poznatky dětem předáváme nenásilnou formou přirozeně během celého dne. Snažíme se využít každou příležitost, která se nám nabízí. Podněcujeme radost dětí z učení, jeho zájem poznat nové, získávat zkušenosti a dovednosti. Do hry se snažíme vtáhnout nenásilnou formou a vhodnou motivací další děti. Vést je k vzájemné spolupráci, komunikaci a radosti být spolu, radosti z nového poznání.

Ve vzdělávání používáme přirozeného toku dětských myšlenek a spontánnosti dětí. Při výběru hry necháváme dětem možnost vlastní volby podle zájmu. Využíváme situace, které poskytují dětem srozumitelnost, praktické ukázky životních souvislostí (řešení různých problémů, komunikace s dospělým, vztahy mezi kamarády,...). Dítě se tak učí dovednostem, poznatkům ve chvíli, kdy je potřebuje a lépe pak chápe smysl. Snažíme se využít pro vzdělávání dětí také vzniklé situace ze skutečného života, z okolí dítěte, z okolí školy a uplatňovat tak situační učení. Svým chováním a postoji poskytujeme v průběhu dne v MŠ vzor. Využíváme také dětské spontánnosti a přirozené nápodoby. Ve vzdělávacím procesu dále uplatňujeme i aktivity řízené vhodně pedagogem. Motivované cílené a plánované učení probíhá zpravidla ve skupinách, frontálně nebo se dětem věnujeme individuálně. Předškolní děti mají do vzdělávání zařazeny vzdělávací bloky Maxík a Neuro-vývojovou stimulaci.

Aktuální vzdělávací akce jsou součástí příloh.

Tvorba TVP vychází z naplňování specifických cílů předškolního vzdělávání a směřování k získání kompetencí stanovených v RVP pro předškolní vzdělávání.

V naší MŠ nemáme integrovány děti se speciálními vzdělávacími potřebami, zdravotním znevýhodněním či postižením.

PRAVIDLA PRO PLNĚNÍ POVINNÉHO PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech od 8:00 – 12:00 hodin. Povinnost není dána ve dnech školních prázdnin. Dítě má právo se vzdělávat v mateřské škole po celou dobu jejího provozu. Náležitosti omlouvání neúčasti dítěte ve vzdělávání upravuje Školní řád MŠ.

Povinné předškolní vzdělávání lze plnit i formou individuálního vzdělávání. Pokud bude dítě touto formou vzděláváno převážnou část školního roku, je povinen zákonný zástupce tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku. Plnění povinnosti předškolního vzdělávání formou individuálního vzdělávání lze oznámit ředitelce školy i v průběhu školního roku. Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat:

- jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte,
- uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- důvody pro individuální vzdělávání,

Ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno (dle ŠVP PV), ověřování očekávaných výstupů bude probíhat formou rozhovoru s dítětem, formou didaktických her a pracovních listů.

Pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu, ukončí ředitelka dítěti individuální vzdělávání; po ukončení individuálního vzdělávání nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5) Charakteristika vzdělávacího programu - „Hrajeme si celý rok“

Naše MŠ navazuje na dlouholeté tradice v předškolním vzdělávání a my se snažíme na tuto tradici navázat.

První ŠVP vznikl až po vstupu do právní subjektivity od 1.1.2003, do té doby MŠ pracovala podle původního vzdělávacího programu. Vznik prvního ŠVP byl velmi obtížný, věnovalo se mu mnoho osobní aktivity a času a postupem času se dotvářel.

Chceme, aby naše mateřská škola byla místem šťastného dětství, kam se děti a také jejich rodiče rádi vrací. Je zde prostor pro uplatnění každého jednotlivce a všichni se cítí dobře a bezpečně.

Filosofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb. Práce naplňuje nejen nás, zaměstnance školy, ale i všechny děti, které se učí vzájemné toleranci a přátelství k druhým, bez rozdílu toho, jaký kdo je a jak vypadá. Toto bohatství mezilidských vztahů zůstane v našich dětech zakódováno po celý život.

Charakteristika programu

Záměrem výchovného působení a filosofií naší školy je vytvořit MŠ rodinného typu s úzkými vazbami na rodiče. Chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že jim vytvoříme pohodové a přátelské prostředí bez zbytečného spěchu, kde se budou cítit dobře, kde bude kamarádská nálada, pochopení a láska. Usilujeme o rozvoj samostatných a zdravě sebevědomých dětí cestou přirozené výchovy, chceme položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učit je zdravému stravování, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči. Program naší školy nese název „Hrajeme si celý rok“. Myšlenka ŠVP je

pojítkem mezi všemi činnostmi s dětmi, včetně realizací školních i mimoškolních akcí. Program zasahuje všechny oblasti vývoje dítěte a nabízí taková témata, která seznamují děti s realitou.

5.1. ZÁMĚRY NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu jsme vycházeli z RVP PV. Organizujeme vzdělávání tak, aby vedlo k rámcovým cílům a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí k rozvoji klíčových kompetencí.

Rámcové cíle předškolního vzdělávání všeobecně:

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení a poznání (podporovat a rozvíjet tělesnou zdatnost, zdraví, dovednost, obratnost, schopnost myšlení, rozhodování, učení, řeč).
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost (svoboda a rovnost všech lidí, solidarita se slabými a ohroženými, hodnoty spojené se zdravím, životem, se životním prostředím, kulturní dědictví, tradice).
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti se projevovat jako samostatná osobnost působící na své okolí v pěti oblastech předškolního vzdělávání (rozvíjet a poznávat sama sebe, potřeba a zájmy, sebevědomí, sebedůvěra, učíme se spolupracovat, akceptovat a tolerovat druhé/, které jsou v RVP PV nazvány:

- Dítě a jeho tělo = biologická oblast
- Dítě a jeho psychika= psychologická oblast
- Dítě a ten druhý= interpersonální oblast
- Dítě a společnost= sociálně kulturní oblast
- Dítě a svět=environmentální oblast

Tyto oblasti jsou propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek, v životní skutečnosti nedělitelný.

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Rámcové cíle se promítají do pěti vzdělávacích oblastí v podobě dílčích cílů. Jejich průběžné naplňování směřuje k dosahování dílčích kompetencí, které jsou základem pro budování klíčových kompetencí.

Dílčí cíle obecné:

1. Biologické
2. Psychologické
3. Interpersonální
4. Sociálně-kulturní
5. Environmentální

Dílčí výstupy (dílčí poznatky, dovednosti, hodnoty, postoje v oblastech):

1. Biologické
2. Psychologické
3. Interpersonální
4. Sociálně-kulturní
5. Environmentální

5.2. CÍLE NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Cíle a obsah předškolního vzdělávání formulované RVP PV směřují mateřskou školu k tomu, aby děti, které ji opouštějí, byly osobnosti pokud možno jedinečné, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé, sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat tvořivě přemýšlet a jednat, jedinci na své úrovni přizpůsobiví, odvážní a také zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, schopní se dále rozvíjet, učit se a aktivně čelit problémům, které život přináší. Naše mateřská škola se snaží naplňovat tyto cíle a uvědomujeme si, že podmínkou pro zdárný vývoj jednice je upokojujání základních lidských /biologických i sociálních / hodnot.

Dlouhodobý cíl :

Chceme být otevřenou školou rodičům i veřejnosti, nabízet spolupráci a komunikaci. Pro naplňování záměr školy budeme využívat didaktický styl založený na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dětí. Budeme uplatňovat integrovaný přístup a vzdělávání dětí realizovat na základě integrovaných bloků. Budeme uplatňovat moderní metody a formy práce. V naší škole využíváme především individuálního přístupu. Hojně využíváme motivace, stimulujeme vnitřní i vnější pochvalou.

5.3.FORMY A METODY VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Rámcové cíle naplňujeme těmito prostředky /metodami a formami práce/, uplatňováním těchto zásad:

- respektováním přirozených lidských a základních sociálních vývojových potřeb
- vnímáním každého dítěte jako jedinečné bytosti, které má právo rozvíjet se a učit v rozsahu svých možností a potřeb/ vzdělávání je založeno na individuálním rozvoji jednotlivých dětí/
- učením na základě prožitku a zkušenosti, prostřednictvím vlastní činnosti dětí, tzv. prožitkového učení
- učením pojmenovávat konkrétní věci, děje – vyjádřit své pocity, vyjádřit, co se stalo, co se děje
- upřednostněním prožitku před výkonem, procesu před výsledkem
- vytvářením rovnováhy mezi řízenými činnostmi a spontánními hrami, zařazováním nepřímo řízených činností
- využíváním náhodně vzniklých situací, situačním učením
- rozvíjením komunikace a spolupráce mezi dětmi, sociálním učením
- rozvíjením emoční inteligence – umět se podívat na situaci očima druhého, vcítit se do něj, zabývat se jím, když potřebuje a ne až bude mít čas
- svým vzorem
- podporou zájmu rodičů o dění v mateřské škole

Školní vzdělávací program je vypracován v souladu s rámcovými cíli a klíčovými kompetencemi. Zásady, uplatňované principy, formy, metody naší práce vychází z toho, že se naše mateřská škola nachází ve vesnickém prostředí, odkud většina dětí pochází, proto dbáme o pohodové, klidné, prostředí, kde jsou děti nadšeny učit se a poznávat svět kolem sebe, kde děti chtějí s námi hovořit o svých přáních, pocitech a zážitcích. Snažíme se být pro děti partnerem, kterého děti přijmou mezi sebe do světa, který budeme společně vytvářet. S dětmi vytvoříme svět, kde ještě platí, že ten, kdo ubližuje ostatním, má být potrestán a ten kdo potřebuje pomoc, si o ni může kdykoliv říct a ví, že se najde někdo, kdo mu podá pomocnou ruku. Do světa, kde si vážíme věci, pečujeme o ně a radujeme se ze všedních maličkostí. Hledáme inspiraci v přírodě a nestačíme se divit, kolik je tu zajímavých věcí k prozkoumání. Důležité je, že u nás platí neviditelný řád, který společně nejen vytváříme, ale hlavně podle něj žijeme, což není tak málo.

6/ Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je hlavní prostředek vzdělávání dítěte v mateřské škole a slouží k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů. Vzdělávání probíhá formou vzdělávací nabídky v různých činnostech (praktických či intelektových), popř. v podobě příležitostí. Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí a představuje propojený celek.

Názvy vzdělávacích oblastí:

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)
  2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)
  3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)
  4. Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)
  5. Dítě a svět (oblast environmentální)
-
1. **Dítě a jeho tělo:** lidské tělo a jeho části (hlavní smyslové a tělesné orgány a jejich funkce, včetně pohlavních), jeho vývoj a změny (narození, růst těla a jeho proměny); zdravé životní návyky (pohybové činnosti a sport, zdravá výživa, příprava pokrmů, potraviny); ochrana osobního zdraví (péče o čistotu a zdraví, ochrana před škodlivými látkami a vlivy, návykovými látkami a závislostmi, prevence onemocnění), ochrana bezpečí (varování před úrazy, nebezpečím hrozícím při hrách, v dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi, věcmi a jevy); sebeobsluha (hygiena, stolování, oblékání, úklid); věci kolem nás (předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a nářadí, výtvarné pomůcky, hudební nástroje, pracovní pomůcky, jejich užívání).
  2. **Dítě a jeho psychika:** dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, řeč, slova, věty, písmena, čísla, symboly), sdělování (knížky, film, divadlo); předměty a jejich vlastnosti (velikost, barva, tvar, materiály, chutě, vůně, zvuky, funkce předmětů); číselné a matematické pojmy (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství); prostorové pojmy a souvislosti (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok); lidé a jejich vlastnosti (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly); každý je jiný (přirozená různost lidí); já (individuální charakteristiky, osobnost, právo být sám sebou).
  3. **Dítě a ten druhý:** vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí); rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat); mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi); pravidla vzájemného chování (doma, v mateřské škole, na veřejnosti, herní pravidla).
  4. **Dítě a společnost:** (svět lidí, kultury, umění, práce): společenské role (dítě, dospělí, rodič, učitelka, role dané pohlavím či zaměstnáním); pravidla vzájemného styku, ohleduplnost, tolerance, spolupráce), mravní zásady; práce, pracovní činnosti a role (pracovní předměty, pomůcky, nástroje, jednoduché pracovní úkony a činnosti, řemesla, povolání, zaměstnání); kultura a umění (kultura prostředí, ve kterém dítě žije, lidové zvyky, tradice, svět výtvarného a dramatického umění, svět hudby, svět sportu, jak se lidé baví); rozmanitost lidského světa (naše vlast, jiné země, národy a kultury, multikultura).
  5. **Dítě a svět:** (životní prostředí, svět přírody, vědy, techniky): prostředí, v němž dítě žije (domov, škola, obec, okolí domova, okolí školy, život a dění v obci- doprava, ulice, obchody,

lékař, důležité instituce, nákupy); příroda živá i neživá (rostliny, živočichové), přírodní jevy a děje (podnebí, počasí, roční období, změny v přírodě); látky a jejich vlastnosti (voda a vzduch, nerosty, kovy, suroviny, přírodní materiály a jejich vlastnosti, umělé materiály); životní prostředí a jeho ochrana (vliv člověka na životní prostředí, na okolní krajinu, péče o okolí a životní prostředí, ochrana přírody); věda a technika (technické přístroje, se kterými se dítě setkává); co je nebezpečné (nebezpečné předměty, přístroje, kontakt se zvířaty, s látkami ohrožující zdraví, běžné přírodní a povětrnostní jevy, situace hromadně ohrožující); rozmanitost přírody i světa a jeho řád (země, hory, řeky, pohoří, světadíly, planeta Země, vesmír).

„Hrajeme si celý rok“

Cílem vzdělávacího programu je vytvořit co nejbarevnější mozaiku – skladbu vzájemně se ovlivňujících, prolínajících a propojených oblastí. Základy dětského světa se snažíme každodenně skládat z jednotlivých kousků poznání co nejbarevněji a hravým způsobem směřujeme k osobní pohodě a spokojenosti všech dětí s ohledem na jejich individualitu. Předškolní vzdělávání uskutečňujeme formou prožitkového a kooperativního učení hrou a různými činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a další dovednosti. Uplatňujeme situační učení založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti praktické ukázky různých životních situací. Je důležité realizovat toto učení v okamžiku, kdy je dítě potřebuje a lépe tak chápe jeho smysl. Aktivity a činnosti jsou spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené dle potřeb a možností dětí. Vzdělávání probíhá na základě čtyř integrovaných bloků (IB) a nabízí dětem vzdělávací obsah v přirozených souvislostech a vazbách. Obsah bloků vychází ze života dítěte, je pro něj zajímavý, smysluplný a užitečný. Jednotlivé bloky vychází z ročních období, lidových tradic a různých slavností a událostí konaných během roku. K těmto IB je vypracován určitý počet témat, která se daného bloku týkají. Témata jsou dále rozpracovávána v třídním vzdělávacím programu a to podle podmínek, potřeb, možností a věku dětí. Třídní vzdělávací program si učitelky průběžně doplňují a dotváří, a to v také podobě, která jim vyhovuje. Školní vzdělávací program je východiskem pro práci všech pedagogických pracovníků.

Naší snahou je naplnit tyto výchovné úkoly podnětným prostředím, které dětem umožňuje přímé poznání.

Řekni mi a já zapomenu,
ukaž mi a já si zapamatuji,
nech mne to udělat a já pochopím.
(staré čínské přísloví)

6.1. Integrované bloky /IB/

I. Integrovaný blok „Barevný podzim“

II. Integrovaný blok „Pohádková zima“

III. Integrovaný blok „Kouzelné jaro“

IV. Integrovaný blok „Toulavé léto“

Témata

I.a. Poznáváme se

I.b. Babí léto

I.c. Loučíme se s podzimem

II.a. Vánoce, Vánoce přicházejí

II.b. Zimní radovánky

II.c. Pojdte s námi do pohádky

III.a. Hřej sluníčko, hřej

III.b. Přišlo jaro do vsi

III.c. Je nám krásně na světě

IV.a. Cestujeme kolem světa

Podtémata

Září

1.a.a. Já a moji kamarádi

1.a.b. Můj den

1.a.c. Kde bydlím já

1.a.d. Den a noc

Říjen

1.b.a. Ovoce a zelenina

1.b.b. Co je v lese?

Listopad

1.c.a. Co dělají dospěláci

- 1.c.b. Moje rodina
- 1.c.c. Hlava, ramena, kolena
- 1.c.d. Co si koupím?
- 1.c.e. Co všechno jíme

Prosinec

- 2.a.a. My se čertů nebojíme
- 2.a.b. Vánoční cinkání

Leden

- 2.b.a. U krmítka a u krmelce
- 2.b.b. Barevné oblečení
- 2.b.c. Zimní sporty

Únor

- 2.c.a. Povídám, povídám pohádku
- 2.c.b. Moje hračka
- 2.c.c. Karneval

Březen

- 3.a.a. Co jezdí, plave, létá
- 3.a.b. Z čeho je to?
- 3.a.c. Když všechno kvete
- 3.a.d. Domácí mazlíčci

Duben

- 3.b.a. Farma
- 3.b.b. Velikonoce
- 3.b.c. Já jsem muzikant
- 3.b.d. Čáry, máry

Květen

- 3.c.a. Na louce
- 3.c.b. U rybníka

Červen

- 4.a.a. V moři
- 4.a.b. V ZOO
- 4.a.c. Děti světa
- 4.a.d. Těšíme se na prázdniny, cestujeme

Jednotlivá téma mají pedagogické pracovnice možnost po vzájemné domluvě si upravit a pozměnit. Zde je důležitá jejich vzájemná spolupráce a konzultace.

I. IB „BAREVNÝ PODZIM“

Září – Poznáváme se

- Já a moji kamarádi
- Můj den
- Kde bydlím já
- Den a noc

Záměr:

Seznamovat děti s kamarády, učitelkami, poznávání vlastní značky dětí a nových kamarádů. Poznávání prostředí školy, význam, účel jednotlivých místností MŠ. Zjišťování úrovně znalostí, schopností a dovedností dětí ve výchovně vzdělávacích oblastech. Seznamování dětí s pravidly bezpečného pohybu v MŠ a pravidly pobytu venku. Pozorování jevů v přírodě a činností lidí na podzim. Seznamování dětí s průběhem celého dne, co děláme, s místnostmi doma, ale s obcí a místem, kde žijí. Seznamovat děti s opaky a protiklady /den a noc, světlo a tma, ...)

Vzdělávací cíle:

1) Dítě a jeho tělo:

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalení dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.) ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

2) Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- získání relativní citové samostatnosti

3) Dítě a ten druhý:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

4) Dítě a společnost:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

5) Dítě a svět:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Očekávané výstupy

1/ Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Zachovávat správné držení těla
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- Zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Sebeobsluha

- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- Zvládnout jednoduchou obsluhu (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

2/Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumění, vyjadřování

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Poznávací schopnosti a funkce

Vnímání

- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

Pozornost, soustředění, paměť

- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování

- Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu a funkci

Časoprostorová orientace

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace

- Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit

Řešení problémů, učení

- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí, sebeuplatnění

- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

Sebeovládání a přizpůsobivost

- Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnosti i jejich dokončení
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

3/Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Komunikace s dospělým

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem

Sociabilita

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

4/Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Zařazení do třídy (skupiny, společnosti)

- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

5/Dítě a svět - oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Vzdělávací nabídka:

1) Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

2) Dítě a jeho psychika:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- cvičení organizačních dovedností
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)

3) Dítě a ten druhý:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- aktivity podporující sblížení dětí

- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

4) Dítě a společnost:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

5) Dítě a svět:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

Říjen – Babí léto

- Ovoce a zelenina
- Co je v lese?

Záměr:

Seznamování dětí s podzimní přírodou – plody ovocných stromů, plody ze zahrádek, keře, stromy, lesní plody a ostatní druhy ovoce a zeleniny. Budeme rozpoznávat ovoce a zeleninu podle tvaru, chuti, vůně, podporovat význam a využití ovoce a zeleniny pro člověka, budeme podporovat hygienické návyky spojené s ovocem a zeleninou. Přiblížíme si práci na poli, zahradě, seznámíme se s zahradním náradím. Seznamování dětí se zvířaty žijícími v lese a ostatním co v lese najdeme. Vnímání počasí při pobytu venku, vhodné oblečení ve vztahu k ochraně svého zdraví. Využití

přírodních jevů k dětským hrám a činnostem. Podzimní vycházky do okolí a do lesa s pozorováním lesních zvířat, zahrádek, stromů, změn v přírodě.

Vzdělávací cíle

1) Dítě a jeho tělo:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

2) Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- získání relativní citové samostatnosti

3) Dítě a ten druhý:

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

4) Dítě a společnost:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

5) Dítě a svět:

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy

1/ Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály

Sebeobsluha

- Zvládnout jednoduchou obsluhu

Zdraví, bezpečí

- Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

2/Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumění, vyjadřování

- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Poznávací schopnosti a funkce

Vnímání

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

Pozornost, soustředění, paměť

- Naučit se na paměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

Tvořivost, soustředěnost, paměť

- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování

- Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace

- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat

Řešení problémů, učení

- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí, sebeuplatnění

- Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci

3/Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Komunikace s dospělým

- Navazovat kontakty s dospělým

Sociabilita

- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

4/Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Zařazení do třídy (skupiny, společenství)

- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

5/Dítě a svět - oblast environmentální

Adaptabilita ke změnám

- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Vtáh k životnímu prostředí

- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Vzdělávací nabídka

1) Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

2) Dítě a jeho psychika:

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

3) Dítě a ten druhý:

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)

4) Dítě a společnost:

- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

5) Dítě a svět:

- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Listopad – Loučíme se s podzimem

- Co dělají dospěláci
- Moje rodina
- Hlava, ramena, kolena
- Co si kupím?
- Co všechno jíme

Záměr:

Seznamování dětí s různými druhy povolání - zaměstnání, co každý umí dělat, co vše každý potřebuje, aby mohl vykonávat svoji práci, jejich oblečení.

Opakovat a prohlubovat znalosti o rodině, kdo do ní patří, koho máme rádi. Jak pečujeme o malá miminka, jak je ustrojíme, ...

Seznamování dětí s jednotlivými částmi lidského těla, rozvoj smyslových orgánů, vnímání vlastních emocí a pocitů (hněv, strach, radost, bolest).

Prohlubovat znalosti dětí o věcech, které jsou v obchodě, co si koupí a co s nimi bude dělat.

Seznamování dětí s ochranou zdraví před nachlazením a dalšími možným onemocněním.

Seznamování dětí s různými druhy jídel, co si z nich můžeme uvařit, proč ho potřebujeme, které jíme syrové a naopak opracované, jak některá jídla vznikají.

Vzdělávací cíle

1) Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

2) Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

3) Dítě a ten druhý:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

4) Dítě a společnost:

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

5) Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

1/ Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály

Zdraví, bezpečí

- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy

2/Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumění, vyjadřování

- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Domluvit se slovy

Poznávací schopnosti a funkce

Vnímání

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

Pozornost, soustředění, paměť

- Záměrně se soustředit a udržet pozornost

Časoprostorová orientace

- Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy

Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace

- Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit

Řešení problémů, učení

- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí, sebeuplatnění

- Podílet se na organizaci hry a činnosti

Sebeovládání a přízpůsobivost

- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním

3/Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- Spolupracovat s ostatními

4/Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování

Kultura, umění

- Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik

5/Dítě a svět - oblast environmentální

Adaptabilita ke změnám

- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Vtáh k životnímu prostředí

- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

Vzdělávací nabídka

1) Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

2) Dítě a jeho psychika:

- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- samostatný slovní projev na určité téma

- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- spontánní hra
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)

3) Dítě a ten druhý:

- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

4) Dítě a společnost:

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

5) Dítě a svět:

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

---

Prosinec – Vánoce, Vánoce přicházejí

- **My se čertů nebojíme**
- **Vánoční cinkání**

Záměr:

V tomto bloku se zaměříme na historii Vánoc, na vánoční tradice a zvyky, na přípravu oslav Vánoc v MŠ. Společně s dětmi a jejich rodiči prožijeme adventní čas naplno, ale v klidu, v pohodě, bez spěchu

a stresu. Děti při společné přípravě Vánoc získají současně poznatky o okolním světě (tradice jiných národů), o zimním počasí, o časových pojmech (adventní kalendář). Všechny činnosti budou motivačně sjednoceny a povedou k aktivnímu zapojení dětí do výzdoby třídy, pečení cukroví, výroby dárků, přáníček, zpívání koled při rozsvícení vánočního stromku, přípravy besídky pro rodiče a ke společnému radostnému prožívání vánočního času. Podpoříme rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání, posílíme citové vztahy ke svým nejbližším. Přirozeným způsobem a na základě prožitků se děti seznámí s vánočními tradicemi a zvyky, a tak jim porozumí. Podníme představivost, budeme rozvíjet tvořivost, fantazii i řeč dítěte.

Vzdělávací cíle:

1) Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

2) Dítě a jeho psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

3) Dítě a ten druhý:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností

4) Dítě a společnost:

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

5) Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

1/ **Dítě a jeho tělo** - oblast biologická

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Zachovávat správné držení těla
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály

Sebeobsluha

- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

Zdraví, bezpečí

- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí

2/Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumění, vyjadřování

- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat

Poznávací schopnosti a funkce

Pozornost, soustředění, paměť

- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace

- Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit

Řešení problémů, učení

- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí, sebeuplatnění

- Podílet se na organizaci hry a činnosti
- Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině

Sebeovládání a přizpůsobivost

- Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- Zachytit a vyjádřit své prožitky

3/Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- Spolupracovat s ostatními

Sociabilita

- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

4/Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Kultura, umění

- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

5/Dítě a svět - oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Adaptabilita ke změnám

- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Vtah k životnímu prostředí

- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Vzdělávací nabídka

1) Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

2) Dítě a jeho psychika:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

3) Dítě a ten druhý:

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

4) Dítě a společnost:

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

5) Dítě a svět:

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

Leden – Zimní radovánky

- **U krmítka a u krmelce**
- **Barevné oblečení**
- **Zimní sporty**

záměr:

Přiblížíme dětem charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu, změny v počasí. Prostřednictvím zimních sportů povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale že je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých. Při poznávání vlastností zimního počasí, sněhu a ledu, budeme rozvíjet a používat všechny smysly. Nadále si budeme procvičovat a rozvíjet paměť a pozornost. Při hrách na sněhu budeme přirozenou cestou rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti dětí. Budeme pozorovat změny v přírodě a seznámíme děti se znaky zimní přírody. Vysvětlíme si pojem koloběh, střídání čtyř ročních dob a budeme se snažit o přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému). Budeme prohlubovat znalosti dětí v oblasti oblečení, jak je pro nás důležité, které si bereme v daném ročním období i jeho výrobu. Nakoukneme i do říše zvířátek v zimě, co všechno potřebují, budeme se s nimi seznamovat, poznávat je....

Vzdělávací cíle

1) Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

2) Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti

3) Dítě a ten druhý:

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

4) Dítě a společnost:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

5) Dítě a svět:

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy

1/ Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Zachovávat správné držení těla
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku

Zdraví, bezpečí

- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy používané ve spojení se zdravím, pohybem, sportem

2/Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumění, vyjadřování

- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zvolených větách

Poznávací schopnosti a funkce

Vnímání

- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

Pozornost, soustředění, paměť

- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjádření

- Zaměřovat se na to co je z poznávacího hlediska důležité

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí, sebeuplatnění

- Podílet se na organizaci hry a činnosti

Sebeovládání a přizpůsobivost

- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)

3/Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Sociabilita

- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

4/Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Kultura, umění

- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky

5/Dítě a svět - oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Adaptabilita ke změnám

- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Vzdělávací nabídka

1) Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- konstruktivní a grafické činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

2) Dítě a jeho psychika:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- spontánní hra
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

3) Dítě a ten druhý:

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

4) Dítě a společnost:

- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

5) Dítě a svět:

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává – přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Únor – Pojdte s námi do pohádky

- **Povídám, povídám pohádku**
- **Moje hračka**
- **Karneval**

záměr:

K zimnímu měsíci pohádky neodmyslitelně patří. Prožijeme společně pohádkový měsíc, který za pomoci rodičů ukončíme karnevalem pohádkových postav. Prostřednictvím pohádkových příběhů budeme u dětí podněcovat představivost, rozvíjet fantazii, vyjadřování i řeč dítěte. Seznámíme děti s pohádkami, pohádkovými postavami, dobrem a zlem. Probudíme u dětí cit pro spravedlnost a pravdu, soucit, schopnost vcítit se do pocitů a nálad jiných. V souvislosti s pohádkami se zaměříme i na oblíbené hračky dětí, na to, s čím si hrály dříve, navštívíme zdejší knihovnu a divadelní představení. Společně se budeme snažit vyřešit problémové pohádkové situace a posílíme schopnost

umět se rozhodnout v běžných i méně běžných situacích. Posílíme dětskou sebedůvěru, schopnost improvizovat. Uplatníme základní návyky společenského chování (v autobuse, v knihovně, v divadle). Častým nabízením knih a jejich obměnou budeme u dětí rozvíjet zájem o knihy.

Vzdělávací cíle

1) Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

2) Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

3) Dítě a ten druhý:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

4) Dítě a společnost:

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

5) Dítě a svět:

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy

1/ Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku

Sebeobsluha

- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky

2/Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumění, vyjadřování

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Porozumět slyšenému
-

Poznávací schopnosti a funkce

Vnímání

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

Pozornost, soustředění, paměť

- Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjádření

- Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci

Časoprostorová orientace

- Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy

Řešení problémů, učení

- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí, sebeuplatnění

- Podílet se na organizaci hry a činnosti

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení

3/Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Komunikace s dospělým

- navazovat kontakt s dospělým

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- spolupracovat s ostatními

Sociabilita

- Respektovat potřeby jiného dítěte

4/Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat

Kultura a umění

- Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky

5/Dítě a svět - oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí

Adaptabilita ke změnám

Všímat si změn a dění v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka

1) Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

2) Dítě a jeho psychika:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti – společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

3) Dítě a ten druhý:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření – kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách – společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

4) Dítě a společnost:

- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

5) Dítě a svět:

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlet

---

Březen – Hřej sluníčko, hřej

- **Co jezdí, plave, létá**
- **Z čeho je to?**
- **Když všechno kvete**
- **Můj mazlíček**

Záměr:

Posílíme dětskou zvědavost, zájem, představivost, fantazii, zájem a radost z objevování. Seznámíme se s výrobou věcí a předmětů, zjistíme z čeho jsou vyrobené a k čemu je používáme. Budeme usilovat o vytvoření veselého a čistého prostředí, zaměříme se na barevné symboliku sběrných odpadních nádob, budeme diskutovat o nutnosti třídění odpadu. Budeme se snažit chápat, že člověk může přírodě pomáhat, ale i škodit. Seznámíme se základními dopravními prostředky, dopravními značkami a bezpečném chování chodců. Zdokonalíme se v zásadách správného chování v dopravních prostředcích. Seznámíme se s domácími mazlíčky, zjistíme co všechno potřebují, jak se o ně staráme. Objevíme jarní svět květin, budeme je pozorovat, poznávat, pojmenovávat, hledat i zkoumat.

Vzdělávací cíle:

1) Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

2) Dítě a jeho psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

3) Dítě a ten druhý:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

4) Dítě a společnost:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

5) Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

1/ Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály

Sebeobsluha

- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

Zdrav, bezpečí

- Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí

2/Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumění, vyjadřování

- Pojmenovat většinu toho čím je obklopeno
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- Dorozumět se slovy

Poznávací schopnosti a funkce

Vnímání

- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

Pozornost, soustředění, paměť

- Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjádření

- Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci

Časoprostorová orientace

- Orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase

Základní předmatematické, početí a číselné pojmy a operace

- Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvah vyjádřit

Řešení problémů, učení

- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Sebepečení, city, vůle

Sebevědomí, sebeuplatnění

- Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování

3/Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Komunikace s dospělým

- navazovat kontakt s dospělým

Sociabilita

- Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

4/Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Kultura a umění

- Vnímát umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky

5/Dítě a svět - oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- Mít povědomí o širším společenské, věcném kulturní, přírodním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí

Vztah k životnímu prostředí

- Pomáhat pečovat o okolní prostředí
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým s lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Vzdělávací nabídka

1) Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

2) Dítě a jeho psychika:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- spontánní hra
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

3) Dítě a ten druhý:

- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)

4) Dítě a společnost:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

5) Dítě a svět:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

Duben – Přišlo jaro do vsi

- Velikonoce
- Já jsem muzikant
- Farma
- Čáry, máry

Záměr:

Budeme vítat jaro hudbou, seznamovat se s hudebními a rytmickými nástroji, objevíme jejich krásu. Na základě prožitků rozvineme sluchové, jazykové a řečové schopnosti dětí, využijeme pohybové schopnosti dětí, estetického a mravního citění a dětskou tvořivost.

Seznámíme děti s velikonočními vesnickými oslavami i s historií zdobení kraslic. Mnoho dětí chodí koledovat, hodovat a šupat, tak si společně o těchto zážitcích budeme povídat a rozšiřovat znalost velikonoční tradice.

Seznámíme se se známými domácími a hospodářskými zvířaty, které můžeme vidět, opět běžně na vesnických farmách. Budeme poznávat jejich mláďata, způsobu života, jejich užitek, ale i s prací potřebnou kolem takové farmy se zvířaty. Navštívíme místní farmu a některé uvidíme ve skutečnosti. Koncem měsíce přiletí čarodějnice a mi budeme lítat s nimi, seznámíme se tímto svátkem.

Vzdělávací cíle:

1) Dítě a jeho tělo:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů

2) Dítě a jeho psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti sebeovládání

3) Dítě a ten druhý:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností

4) Dítě a společnost:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

5) Dítě a svět:

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy

1/ Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku

Zdrav, bezpečí

- Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

2/Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumění, vyjadřování

- Porozumět slyšenému
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Poznávací schopnosti a funkce

Vnímání

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

Pozornost, soustředění, paměť

- Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

- Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci

Časoprostorová orientace

- Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy

Základní předmatematické, početní a číselné pojmy a operace

- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využít

Řešení problémů, učení

- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí, sebeuplatnění

- Podílet se na organizaci hry a činnosti

Sebeovládání a přizpůsobivost

- Uvědomovat si svoje možnosti a limity

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnosti i jejich dokončení

3/Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Komunikace s dospělým

- navazovat kontakt s dospělým

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- spolupracovat s ostatními

Sociabilita

- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

4/Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Zařazení do třídy (skupiny)

- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat

5/Dítě a svět - oblast environmentální

Adaptabilita ke změnám

- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Vztah k životnímu prostředí

- Pomáhat pečovat o okolní prostředí

Vzdělávací nabídka

1) Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

2) Dítě a jeho psychika:

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv

- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- spontánní hra

3) Dítě a ten druhý:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
- rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

4) Dítě a společnost:

- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

5) Dítě a svět:

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětsky srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (eko-hry)

Květen – Je nám krásně na světě

- **Na louce**
- **U rybníka**

Záměr:

Posilování citové vztahu k matce, připravit společné slavnosti pro maminku. Rozvíjet hudební a pohybové aktivity. Rozvíjet kladný vztah k přírodě a okolnímu světu – živá a neživá příroda. Seznamování se životem v trávě a u rybníka (v rybníce). Kdo tam žije, ale i co tam roste. Detailní prozkoumávání trávy, pojmenování viděného, radost z poznání. Seznamování dětí se základními poznatky o vodě (od pramínku k moři, její význam, užitek, nezbytnost pro člověka a ostatní, ale taky její nebezpečnost – živel).

Vzdělávací cíle:

1) Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

2) Dítě a jeho psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

3) Dítě a ten druhý:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

4) Dítě a společnost:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

5) Dítě a svět:

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy

1/ Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiálem

Sebeobsluha

- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

Zdrav, bezpečí

- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí

2/Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumění, vyjadřování

- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Poznávací schopnosti a funkce

Vnímání

- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

Pozornost, soustředění, paměť

- Záměrně se soustředit a udržet pozornost
- Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

Základní předmatematické, početní a číselné pojmy a operace

- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využít

Řešení problémů, učení

- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí, sebeuplatnění

- Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině

Sebeovládání a přizpůsobivost

- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s tím, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- Těšit se hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním

3/Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Komunikace s dospělým

- navazovat kontakt s dospělým

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- spolupracovat s ostatními

Sociabilita

- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

4/Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování

Zařazení do třídy (skupiny)

- Začlenit se do třídy a zařadit s mezi svoje vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Kultura a umění

- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

5/Dítě a svět - oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Adaptabilita ke změnám

- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Vztah k životnímu prostředí

- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Vzdělávací nabídka

1) Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

2) Dítě a jeho psychika:

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- spontánní hra
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- výlety do okolí

3) Dítě a ten druhý:

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

4) Dítě a společnost:

- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

5) Dítě a svět:

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Červen – Cestujeme kolem světa

- **V moři**
- **V ZOO**
- **Děti světa**
- **Těšíme se na prázdniny, cestujeme**

Záměr:

Podíváme se a seznámíme se s životem a taji pod hladinou moře.

Seznámíme se i s exotickými zvířaty, které můžeme vidět v ZOO, v knížkách a někdo je má i jako svého mazlíčka

Povíme si o planetě Zemi, na které nežijeme jenom my, ale i jiné děti. Seznamování s životem v ČR, v cizích zemích, na jiných kontinentech, s jinými národnostmi. Seznámíme se existencí jiných kultur a národností, povedeme děti k uvědomění, že i ony jsou součástí světa, přírody, společnosti a planety Země. Společnými prožitky posílíme zvědavost, zájem a radost z objevování.

A určitě už všichni netrpělivě budou čekat na letní prázdniny a spoustu výletů. Budeme si povídat a těšit se na tyto zážitky.

Vzdělávací cíle:

1) Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

2) Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

3) Dítě a ten druhý:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4) Dítě a společnost:

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského i estetického vkusu

5) Dítě a svět:

- poznávání jiných kultur

Očekávané výstupy

1/ Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Zachovávat správné držení těla

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku

Zdraví, bezpečí

- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými lidmi

Sebeobsluha

- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

2/Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumění, vyjadřování

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti

Poznávací schopnosti a funkce

Pozornost, soustředění, paměť

- Záměrně se soustředit a udržet pozornost

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

Základní předmatematické, početní a číselné pojmy a operace

- Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí, sebeuplatnění

- Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci

Sebeovládání a přizpůsobivost

- Uvědomovat si svoje možnosti a limity

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- Zachytit a vyjádřit své prožitky

3/Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem

Sociabilita

- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

4/Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování

Zařazení do třídy (skupiny)

- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat

5/Dítě a svět - oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný

Vzdělávací nabídka

1) Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- konstruktivní a grafické činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

2) Dítě a jeho psychika:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

3) Dítě a ten druhý:

- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

4) Dítě a společnost:

- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí

seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

5) Dítě a svět:

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

6.2. KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY

---

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí
- užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)
- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje

- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vést stopu tužky při kresbě, apod.
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)

Sebeobsluha

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Zdraví, bezpečí

- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- bránit se projevům násilí

2. Dítě jeho psychika (oblast psychologická)

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči i jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlášení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojení a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost, porozumění, dorozumívání, vyjadřování

- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií

- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- předat vzkaz
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
- rozkládat slova na slabiky
- vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce

Poznávací schopnosti

Vnímání

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- správně reagovat na světelné a akustické signály
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost

Pozornost, soustředěnost, paměť

- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)
- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso)
- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek
- uplatňovat postřeh a rychlost

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- vyjadřovat fantazijní představy
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
- s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek
- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- improvizovat a hledat náhradní řešení

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)

- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- napodobit některá písmena, číslice
- poznat některé hudební znaky

Časoprostorová orientace

- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky

Základní předmatematické, početní a číselné pojmy a operace

- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- řešit labyrinty (sledovat cestu)

Řešení problémů

- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápad“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí

- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
- přicházet s vlastními nápady
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat
- nechat se získat pro záměrné učení
- odlišit hru od systematické povinnosti
- zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí, sebeuplatnění

- přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
- nebát se požádat o pomoc, radu

Sebeovládání a přizpůsobivost

- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatcích, být schopné se z něho poučit
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- umět se přizpůsobit změnám

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- přijímat pokyny
- plnit činnosti podle instrukcí

- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
- přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
- Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

3. Dítě a ten druhý (oblast sociální)

Komunikace s dospělým

- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)
- spolupracovat s dospělým
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7.
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)

Sociabilita

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- spoluvytvářet prostředí pohody

- respektovat rozdílné schopnosti
- důvěřovat vlastním schopnostem
- cítit sounáležitost s ostatními
- nabídnout pomoc

4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

Společenská pravidla a návyky

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti
- pochopit funkci rodiny a jejich členů

Zařazení do třídy (skupiny)

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- cítit se plnohodnotným členem skupiny
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

Kultura, umění

- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

5. Dítě a svět (oblast environmentální)

Poznatky, sociální informovanost

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
- mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- chápat základní pravidla chování pro chodce
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Adaptabilita ke změnám

- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Vztah k životnímu prostředí

- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
- být citlivý k přírodě

7) EVALUAČNÍ SYSTÉM

Cílem systému hodnocení je, aby kritéria byla v souladu s cíli ŠVP a s vyhláškou. Hodnocení není cílem, ale prostředkem ke hledání optimálních cest vzdělávání dětí. Na základě výsledků se rozhodneme, co budeme měnit.

Struktura hodnocení:

Oblast – vymezení oblastí, které chceme hodnotit a dále s tím pracovat.

Kritéria – stanovení kritérií, které budeme pro hodnocení a vyhodnocování využívat.

Nástroje/metody – stanovení nástrojů, kterými budeme hodnotit.

Četnost – jak často budeme hodnotit.

Odpovědná osoba – kdo bude proces sledovat.

Analýza a vyhodnocení získaných dat vzhledem ke stanoveným kritériím.

Hodnotící zpráva – na jejím základě přehodnocujeme, upravujeme a plánujeme s využitím zjištěných informací – zpětná vazba.

Oblasti evaluace:

CO	JAK	JAK ČASTO	KDO	KDY A KDO
Hodnotit	pomocí jakých nástrojů		bude zodpovědný	provede rozbor a stanoví plán do budoucna
Sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP (vzhledem k dětem a zaměstnancům)	Rozbory, rozhovor	průběžně	ředitelka	Na pedagogických radách a provozních poradách,
Vyhodnocování měsíčních témat	Formuláře	1x měsíčně	pedagogové	Na pedagogických radách, pedagogové

Průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek (materiálních, hygienických, personálních, podmínek vhodné psychohygieny, organizace a provozu školy a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí)	Pozorování, diskuse, zápisy do knihy oprav, do zprávy BOZP, hospitační zápisy	průběžně	ředitelka	Na pedagogických radách a provozních poradách ředitelka
Sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců školy	Rozhovory, průběžné návštěvy při činnostech, evaluační dotazník	1x měsíčně 1x ročně	Ředitelka, zástupce ředitele	Na pedagogických radách ředitelka, individuální pohovor
Hodnocení pedagogických činností, naplňování cílů ŠVP v souvislosti s hodnocením individuálních pokroků dětí	Individuální schůzka s rodiči, konzultace	průběžně	pedagogové	Na pedagogických radách
Zvládnutí očekávaných výstupů v ŠVP	pozorování, portfolia dětí, výstupní hodnocení	průběžně	pedagogové	Na pedagogických radách, pedagogové
Vyhodnocování (evaluace) vzdělávacího procesu školy	Rozhovory	průběžně	Pedagogové, zástupce ředitele	Na provozních a pedagogických radách
Závěrečné zhodnocení vzdělávacího procesu v MŠ-porovnání průběhu a výsledků vzdělávání se vzdělávacími cíli ŠVP a s cíli RVP PV	Diskuse	1x ročně	Ředitelka, zástupce ředitele	Na provozních a pedagogických radách ředitelka
Sledování a hodnocení spolupráce školy s ostatními institucemi a odborníky	Diskuse	průběžně	ředitelka	Na pedagogických radách ředitelka
Kontroly dodržování vnitřních norem školy, pracovního a organizačního řádu školy a plnění pracovní náplně	Plán kontrolní činnosti	Měsíčně	Ředitelka, zástupce ředitele	Na pedagogických radách a provozních poradách ředitelka
Odborný růst pedagogických pracovníků-semináře, samostudium – kontroly, plán DVPP, doklady o	Rozhovory,	průběžně	ředitelka	Na pedagogických radách ředitelka

studiu, využívání seminářů v praxi				
Kontroly vedení třídní a jiné svěřené dokumentace	formulář	1x měsíčně	ředitelka	Na pedagogických radách ředitelka
Ankety pro rodiče	1x ročně	dotazníky	pedagogové	
Informovanost a její zkvalitňování-přístup k informacím a jejich přenos, spokojenost rodičů	nástěnky, porady, diskuse, třídní schůzky, zápisy, Twegsee, web	průběžně	pedagogové	Na pedagogických radách učitelky
Vzájemné vztahy mezi rodiči a školou	pozorování, rozhovory	průběžně	všichni	Na pedagogických radách a provozních poradách ředitelka

- Hodnocení ŠVP (soulad s RVP, funkčnost ŠVP).
- Hodnocení výchovně vzdělávacího procesu (prožitkové učení, spontánnost dětí, komunikativnost, tvořivost, převažující aktivita dětí, konkrétnost, situační učení, každodenní prolínání vzdělávacích oblastí).
- Hodnocení integrovaných bloků (jsou vhodně připraveny, umožňují dostatečně využívat metod prožitkového a situačního učení, přinášejí výsledky, co chybělo, k čemu je třeba se vrátit, kolik dětí je nenaplnilo).
- Hodnocení podmínek vzdělávání (do jaké míry jsou podmínky naplňovány).
- Hodnocení a sebehodnocení pedagogů (pedagogický styl, cíle a postupy, tvořivost a improvizace).
- Hodnocení dětí (individuálních pokroků).
- Hodnocení výsledků vzdělávání (kam jsme došli – změna kvality podmínek a vzdělávacího procesu, získané kompetence, vzdělávací cíle).

Při sebereflexi si denně odpovídáme na otázky:

Př.: Co se děti naučily (hodnotíme děti), co se dozvěděly nového (hodnocení výsledků), co se jim povedlo či naopak a čím (hodnocení procesů) se mi podařilo toho dosáhnout (autoevaluace).

Nástroje hodnocení:

- Pozorování.

- Rozhovory, diskuze, rozборы.
- Kontrola pedagogických a provozních pracovníků.
- Hospitace a následné rozборы.
- Analýza třídní a školní dokumentace.
- Analýza integrovaných bloků.
- Porovnávání výsledků s plánovanými cíli.
- Analýza vlastní pedagogické a řídicí práce.
- Dotazníky pro rodiče i zaměstnance.
- Portfolia.
- Diagnostika dětí.

System evaluace školy

DESATERO PRO RODIČE DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO

VĚKU

Vstup do první třídy základní školy představuje pro dítě velkou životní změnu. Mění se role dítěte, prostředí, dospělí i vrstevníci, denní program, náplň činnosti, nároky i požadavky. Aby dítě mohlo zvládnout tuto náročnou situaci bez vážnějších problémů, mělo by být nejen dostatečně vývojové a sociálně zralé, ale také dobře připravené.

Materiál nabízí rodičům dětí předškolního věku základní informace toho, co by mělo jejich dítě zvládnout před vstupem do základní školy. Jsou zde zachyceny jak výchovné, tak vzdělávací předpoklady. Je třeba mít ale na zřeteli, že zrání dítěte je nerovnoměrné, že každé dítě nemusí všech parametrů dosáhnout, ale může se k nim přiblížit.

Přehled základních dovedností propojuje a sjednocuje cíle rodiny a školy. Proto je velmi důležitá spolupráce rodiny a školy, která se podílí na vzdělávání dítěte.

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé, vědomě ovládat své tělo, být samostatné v sebeobsluze

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné (např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)
- svlékne se, oblékne i obuje (zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice)
- je samostatné při jídle (používá správně příbor, nalije si nápoj, stoluje čistě, požívá ubrousek)
- zvládá samostatně osobní hygienu (používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír, použije splachovací zařízení, uklidí po sobě)
- zvládá drobné úklidové práce (posbírá a uklidí předměty a pomůcky na určené místo, připraví další pomůcky, srovná hračky)
- postará se o své věci (udržuje v nich pořádek)

2. Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- zvládá odloučení od rodičů
- vystupuje samostatně, má svůj názor, vyjadřuje souhlas i nesouhlas
- projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách
- ovládá se a kontroluje (reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit přání na pozdější dobu, dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci)
- je si vědomé zodpovědnosti za své chování
- dodržuje dohodnutá pravidla

3. Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyslovuje správně všechny hlásky (i sykavky, rotacismy, měkčení)

- mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.
- mluví většinou gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)
- rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor, a respektuje jeho pravidla
- pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno (označí si výkres značkou nebo písmenem)
- používá přirozeně neverbální komunikaci (gesta, mimiku, řeč těla, aj.)
- spolupracuje ve skupině

4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, vytrhává, nalepuje, správně otáčí listy v knize apod.)
- zvládá činnosti s drobnějšími předměty (korálky, drobné stavební prvky apod.)
- tužku drží správně, tj. dvěma prsty třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé, (obkresluje, vybarvuje, v kresbě přibývají detaily i vyjádření pohybu)
- umí napodobit základní geometrické obrazce (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník), různé tvary, (popř. písmena)
- rozlišuje pravou a levou stranu, pravou i levou ruku (může chybovat)
- řadí zpravidla prvky zleva doprava
- používá pravou či levou ruku při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje (je zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák či levák)

5. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů (barvy, velikost, tvary, materiál, figuru a pozadí), nachází jejich společné a rozdílné znaky
- složí slovo z několika slyšených slabik a obrázků z několika tvarů
- rozlišuje zvuky (běžných předmětů a akustických situací i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů)
- rozpozná rozdíly mezi hláskami (měkké a tvrdé, krátké a dlouhé)
- sluchově rozloží slovo na slabiky (vytleskává slabiky ve slově)
- najde rozdíly na dvou obrazcích, doplní detaily
- rozlišuje jednoduché obrazné symboly a značky i jednoduché symboly a znaky s abstraktní podobou (písmena, číslice, základní dopravní značky, piktogramy)
- postřehne změny ve svém okolí, na obrázku (co je nového, co chybí)
- reaguje správně na světelné a akustické signály

6. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- má představu o čísle (ukazuje na prstech či předmětech počet, počítá na prstech, umí počítat po jedné, chápe, že číslovka vyjadřuje počet)
- orientuje se v elementárních počtech (vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků)

- minimálně v rozsahu do pěti (deseti)
- porovnává počet dvou málopočetných souborů, tj. v rozsahu do pěti prvků (pozná rozdíl a určí o kolik je jeden větší či menší)
- rozpozná základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník atd.)
- rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů
- třídí, seskupuje a přiřazuje předměty dle daného kritéria (korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)
- přemýšlí, vede jednoduché úvahy, komentuje, co dělá („přemýšlí nahlas“)
- chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty
- rozumí časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký)

7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10-15 min.)
- „nechá“ se získat pro záměrné učení (dokáže se soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé)
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit
- pamatuje si říkadla, básničky, písničky
- přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí a dokončit je
- postupuje podle pokynů
- pracuje samostatně

8. Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- uplatňuje základní společenská pravidla (zdraví, umí požádat, poděkovat, omluvit se)
- navazuje kontakty s dítětem i dospělými, komunikuje s nimi zpravidla bez problémů, s dětmi, ke kterým pociťuje náklonnost, se kamarádí
- nebojí se odloučit na určitou dobu od svých blízkých
- je ve hře partnerem (vyhledává partnera pro hru, v zájmu hry se domlouvá, rozděluje a mění si role)
- zapojí se do práce ve skupině, při společných činnostech spolupracuje, přizpůsobuje se názorům a rozhodnutí skupiny
- vyjednává a dohodne se, vyslovuje a obhajuje svůj názor
- ve skupině (v rodině) dodržuje daná a pochopená pravidla, pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit
- k ostatním dětem se chová přátelsky, citlivě a ohleduplně (dělí se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úlohy, všímá si, co si druhý přeje)
- je schopno brát ohled na druhé (dokáže se dohodnout, počkat, vystřídat se, pomoci mladším)

9. Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevoval tvořivost

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení
- zaujme je výstava obrázků, loutek, fotografií, návštěva zoologické či botanické zahrady, statku, farmy apod.
- je schopno se zúčastnit dětských kulturních programů, zábavných akcí, slavností, sportovních akcí
- svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo, slyšelo, dokáže říci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo, co bylo správné, co ne
- zajímá se o knihy, zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny
- zná celou řadu písní, básní a říkadel
- zpívá jednoduché písně, rozlišuje a dodržuje rytmus (např. vytleskat, na bubínku)
- vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí
- hraje tvořivé a námětové hry (např. na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře), dokáže hrát krátkou divadelní roli

10. Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyzná se ve svém prostředí (doma, ve škole), spolehlivě se orientuje v blízkém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky, kde jsou obchody, hřiště, kam se obrátit když je v nouzi apod.)
- zvládá běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává (např. dovede vyřídit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě, říci si o to, co potřebuje, ptá se na to, čemu nerozumí, umí telefonovat, dbá o pořádek a čistotu, samostatně se obslouží, zvládá drobné úklidové práce, je schopno se starat o rostliny či drobná domácí zvířata)
- ví, jak se má chovat (např. doma, v mateřské škole, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě, na chodníku, na ulici, při setkání s cizími a neznámými lidmi) a snaží se to dodržovat
- má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho praktických zkušeností (např. orientuje se v tělesném schématu, umí pojmenovat jeho části i některé orgány, rozlišuje pohlaví, ví, kdo jsou členové rodiny a čím se zabývají, rozlišuje různá povolání, pomůcky, nástroje, ví, k čemu jsou peníze, zná jména některých rostlin, stromů, zvířat a dalších živých tvorů, orientuje se v dopravních prostředcích, zná některé technické přístroje), rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává (např. počasí a jeho změny, proměny ročních období, látky a jejich vlastnosti, cestování, životní prostředí a jeho ochrana, nakládání s odpady)
- přiměřeným způsobem se zapojí do péče o potřebné
- má poznatky o širším prostředí, např. o naší zemi (města, hory, řeky, jazyk, kultura), o existenci jiných zemí a národů, má nahodilé a útržkovité poznatky o rozmanitosti světa jeho řádu (o světadílech, planetě Zemi, vesmíru)
- chová se přiměřeně a bezpečně ve školním i domácím prostředí i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře), uvědomuje si možná nebezpečí (odhadne nebezpečnou situaci, je opatrné, neriskuje), zná a zpravidla dodržuje základní pravidla chování na ulici (dává pozor při přecházení, rozumí světelné signalizaci)
- zná faktory poškozující zdraví (kouření)
- uvědomuje si rizikové a nevhodné projevy chování, např. šikana, násilí

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ Mateřské školy 2024/2025

Ředitelka školy : Mgr. Kamila Šabatová 100% úvazku

Zástupce ředitele a vedení MŠ : Klára Kavková 100% úvazku

Učitel MŠ : Bc. Šárka Hradecká 100% úvazku

Bc. Ondřej Macháček 100% úvazku

Radana Beránková 72,59% úvazku

Asistent pedagoga: Blanka Jezdinská 100% úvazku

Školní asistent : Šárka Řeháková 50% úvazku

Kuchařka: Stanislava Hajzlerová 100% úvazku

Vedoucí kuchyně : Martina Šepsová 75% úvazku

Školník: Věroslav Sucharda 50% úvazku

Uklízečka: Ivana Horáčková 75% úvazku

AKCE MATEŘSKÉ ŠKOLY VIDOCHOV 2024/2025

MŠ I

„Myšáci“

Podzim:

- Plavání – Bazén Nová Paka
- Focení (vánoční a konečné)
- Divadelní představení v MŠ nebo MKS Nová Paka,
- Maňáskové divadlo – Divadlo Šternberk
- Projektový den – Ovocný den
  - Zeleninový den
  - Zvířecí den

Zima:

- Rozsvěcení stromu v obci
- Čertovská nadílka
- Vánoční nadílka
- Projektový den – Zimní olympiáda

- Nebe, peklo, ráj
- Den koláčů
- Vrabčí den
- Den luštěnin

- Bruslařský kurz
- Lyžařský kurz
- DDM dílna a návštěva jejich hřiště
- Karneval

Jaro:

- Zápis do MŠ
- Zápis do ZŠ
- Den otevřených dveří
- Projektový den
  - Farma
  - Den vody
  - Ručníkový den
- Velikonoční tvoření s rodiči, zvyky, tradice/Velikonoční trhy
- Čarodějnické rejdnění

Léto:

- Den dětí
- Den Země
- Školní výlet
- Pasování na školáka
- Projektové dny - Den jízdních kol
- Spolupráce s jinými MŠ (Pecka, Nová Paka, Levínská Olešnice)
- Návštěva hasičů a policie
- Závěrečná akademie pro rodiče
- Návštěva knihovny
- Rodičovská schůzka

MŠ II

„lišáci“

PODZIM

- Prohlídka nových prostor
- Logopedické vyšetření SPC
- Drakiáda
- Divadelní představení divadlo Šternberk
- Projektový den – Mezinárodní den pošty (9.10.)
  - Den původních odrůd jablek (21.10.)
  - Den bez nákupů (25.11.) – Výlet do Nové Paky
- Vánoční fotografování

- Plavecký kurz
- Svatomartinské slavnosti
- Rodičovská schůzka

ZIMA

- Návštěva Boulderu v Nové Pace
- Projektový den – Podoby vody
- Kurz bruslení
- Kurz lyžování
- Návštěva knihovny Vidochoch
- Světový den pokrývek hlavy – 15.1.
- Adventní dílna s rodiči
- Čertovská nadílka – Nebe, peklo, ráj
- Vánoční besídka u stromu, nadělování ve třídě

JARO

- Návštěva knihovny Nová Paka
- Mezinárodní den loutkového divadla 21.3.
- Den otevřených dveří MŠ
- Návštěva první třídy ZŠ
- Den Země – projektový den 22.4.
- Karneval v MŠ
- Rodičovská schůzka
- Výlet do DDM Stonožka
- Mezinárodní den ptactva 1.4.

LÉTO

- Evropský den jízdních kol 3.6.
- Mezinárodní den hasičů – návštěva hasičské zbrojnice Nová Paka
- Projekt Bosá noha
- Zápis dětí do MŠ
- Beseda s rybářem
- Den námořníků 25.6.
- Závěrečná Akademie – pasování na školáky
- Závěrečné fotografování tříd MŠ
- Přespání ve školce
- Školní výlety

Příloha 4

Adaptační program MŠ VIDOCHOV

„Je to poprvé!“

Adaptační program MŠ

Osnova:

1. Charakteristika adaptačního programu (AP).
2. Záměr AP.
3. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů- ze strany MŠ.
4. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů - ze strany zákonných zástupců.
5. Profesionální přístup pracovníků školy, pedagogických i nepedagogických.

1. Charakteristika adaptačního programu

Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání, které jsou zakotveny v RVP PV, je možnost postupné adaptace nově příchozích dětí na prostředí školy.

Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován na pracovišti individuálně přizpůsobený adaptační program (režim). Již při prvních kontaktech s rodiči, při zápisu do MŠ, při informační schůzce v červnu apod., je rodičům nabídnuta a doporučena možnost individuální adaptace, postupné začleňování jejich dítěte do nového prostředí a usnadnění tak zásadní změny v životě dítěte, čímž je první odloučení od rodiny. Rodičům je tak dána možnost strávit se svým dítětem určenou dobu v mateřské škole. Děti mohou se svým blízkým trávit určenou dobu v MŠ, tato doba se postupně zkracuje, dítě se osamostatňuje, odpoutává od rodičů a získává citový vztah k ostatním dětem a učitelkám, personálu. Seznamuje se s novým prostředím, režimem dne, zjišťuje, že prostředí je bezpečné, příjemné, obohacující. Učitelka a personál uplatňují adaptační režim po celý měsíc září a s každým nástupem nového dítěte, pokud rodiče zvolí jeho nástup v pozdější době. Abychom omezili nepříjemné pocity na minimum, prochází všechny děti tzv. adaptací. Tato doba „zvykání“ trvá obvykle 6 týdnů. V této době musí malý človíček vyřešit spoustu úkolů, aby mohl poprvé v životě zůstat delší dobu sám, bez maminky, jinde než doma a přitom být spokojený a cítit se bezpečně. Naše mateřská škola si stanovila tříměsíční zkušební dobu, po kterou by dítě mělo přivyknout a bylo v dostatečné míře adaptováno. Pokud se ani v této době adaptace nezdaří, doporučíme odklad nástupu na dobu vhodnou k znovu adaptování.

Při dlouhodobém přetrvávání potíží s adaptací a po konzultaci s pediatrem je doporučen pedagogem odklad docházky do MŠ.

2. Záměr adaptačního programu mateřské školy

- **přiblížit mateřskou školu rodinám s dětmi**, které se připravují na zahájení docházky, dostatečné seznámení se s prostředím, podmínkami vzdělávání, pedagogy a personálem školy
- seznámit rodiče s problematikou přechodu dítěte do nového prostředí, režimem v mateřské škole a zprostředkovat jim dostatečný poradenský a informační servis
- **umožnit dětem**, které budou navštěvovat mateřskou školu **postupně a nenásilně seznámení** s novým prostředím ještě před začátkem docházky
- **adaptační program** naší MŠ je dostatečně **flexibilní** na základě zkušeností předškolních pedagogů, může být individuálně přizpůsoben potřebám jednotlivých dětí.

3. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany MŠ

- **než rodiče udělají krok k zápisu** svého dítěte do MŠ, **mohou** kdykoliv využít pozvání k **navštěvě školy** (například při Dni otevřených dveří, nebo při pobytu dětí na školní zahradě). Mohou zavolat do MŠ a domluvit si prohlídku prostor, seznámit se s pracovním kolektivem, účastnit se běžného programu dětí a obdržet informace o životě školy.
- rodiče dětí se mohou a měly by se, **zúčastnit informativních schůzek** s učitelkami jejich dětí. Informace a rozhovor je věnován především poznatkům o nových dětech, běžných věcech, týkajících se jejich dětí a otázkám rodičů, které je zajímají (odchody, příchody, stravování, denní režim, co dítě potřebuje do MŠ, nadstandardní aktivity školy, apod.). Rodiče tak mají možnost pružně reagovat na doporučení a požadavky mateřské školy.
- rodiče **mají informaci** o webových stránkách MŠ, kde jsou informováni včas o změnách a novinkách školy, fotografiích,... (www.webskoly.cz/zsvidochov)
- v prvních týdnech školního roku jsou **na pracovišti přítomny obě učitelky** od ranních hodin, aby nově příchozí osoba (pedagog střídající), nepůsobil na děti stresově. Na obě učitelky si tedy děti zvykají současně
- **matka** nebo jiný blízký člověk **zůstává v mateřské škole** po určitou dobu, hraje si s ním, zapojuje se do činností školy a vnáší tak do nového prostředí podstatnou část prostředí pro dítě důvěrně známé a bezpečné – domova. Adaptační režim se po domluvě s učitelkami může opakovat a postupně zkracovat podle potřeb a přizpůsobení dítěte, vždy po domluvě s rodiči dítěte.

4. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany zákonných zástupců:

- Hledáte odpovědi na otázky: „**Mám strach, že se mé dítě ve školce bojí! Co když tam strádá?**“, a podobné otázky, které zvláště úzkostné maminky sužují? Jste nejistí? Nic neobvyklého! Obavy jsou normální, neznáte nás, neznáte prostředí, bojíte se, že o své dítě jeho osamostatňováním přicházíte. Adaptací na vzniklou situaci si musíte projít i Vy! Důvěru si

každý musí zasloužit, a tak je to i s naší mateřskou školou. Není to hned, ale postupně získáte jistotu, že prostředí pro Vaše dítě je bezpečné, umožňují mu rozvíjet se, socializovat se.

- **Rady:**
- **povídejte si s dětmi**, o tom, co budou v MŠ dělat, nic nedbejte na to, že zpočátku se objeví introvertní projevy chování-děti se na určitou dobu uzavírají do sebe, hledají v sobě jistoty, které mají z domácího prostředí, děti regredují, couvnou ve vývoji zpět a pak poskočí dopředu. Tento stav, kdy děti více přilnou k mamince, jsou na ní více závislé, pláč, nebo jsou naopak agresivní, dělají kroky zpět v hygieně, či stolování, v běžných rituálech, mají sníženou schopnost samostatnosti, jsou více pasivní, omezují komunikaci apod., je přechodný. Je důležité si uvědomit, jak náročná změna v životě dítěte to je. Vaše pomoc je namístě.
- **Každý den se na něco těšte**, třeba na to, že Vám dítě nakreslí obrázek. Pokud dítě ve školce nemluví, nevádí, pokud doma o školce vypráví, pak vše dobře vnímá, zajímá se o dění, pamatuje si a chce s rodinou zážitky sdílet, jste na dobré cestě k včasné a rychlé adaptaci.
- **Pamatujte si zásadu** „Netlačit příliš na urychlení adaptace, čím více se snažíme, tím pomalejší bude šance na adaptaci Vašeho dítěte.“ Vše chce svůj čas a každé dítě je jiné-hodně trpělivosti!
- **rozvrhněte si čas** tak, aby dítě necítilo časový stres, aby bylo v novém prostředí uspokojené ve svých hrových a objevitelských potřebách
- **vyvarujte se výhrůžek typu:** „Počkej, až budeš muset chodit do školky!“
„Jestli budeš zlobit, půjdeš do školky!“

Děti se budou díky Vám obávat školky dopředu!

- **osamostatňujte dítě v:**
  - používání WC
  - ve stravovacích návycích (stolování, samo se najíst)
  - v sebeobslužných návycích (samo se obléknout, umýt)
  - vhodně zvolte druh oblečení, obutí (bez tkaniček, knoflíků)
  - v objevitelských aktivitách
  - pozorování a napodobování okolí
  - dorozumívání se s ostatními (dospělými i dětmi)
  - prosazování svého přání, názoru, posilování volního úsilí
  - učte děti respektovat běžné komunikativní prostředky jako jsou, doporučení, výzva, rada, či přání druhého
  - tvořte spolu s dětmi pravidla, dbejte, aby je dodržovaly (dospělý stanovuje hranice, dítě je musí respektovat, pokud se Vám nepodaří u dítěte vytvořit návyk „poslechnout“ do tří let, těžko jej to budete učit v 5, 6 letech)
- **pravidla nejsou povídla** – všichni musíme nějaká pravidla a řád v životě dodržovat, záleží na roli, kterou ve svém životě zastáváme, učte tomu i Vaše dítě.
- jakmile získá dítě pocit bezpečí, je sebejisté a spokojené, nadchází poslední fáze adaptace tj. zvyknout si na myšlenku, že bude spinkat jinde, než ve své postýlce. Tento úkol bývá pro dítě těžký a je potřeba je na jeho zvládnutí dítě dobře připravit. Maminka i paní učitelka budou s dítětem o spaní předem mluvit, vyberou doma vhodnou hračku a pyžamko. Měli bychom společně vytvořit takovou atmosféru, kdy se dítě bude na spaní ve školičce těšit. Teprve odchází-li dítě se samozřejmostí do postýlky, spokojeně z ní vstává a odchází si hrát, teprve tehdy můžeme prohlásit, že **adaptace je úspěšně u konce**.

5. Profesionální přístup pracovníků školy – pedagogických i nepedagogických:

- všechny pracovnice školy přistupují k novým dětem empaticky, vždy dodržují etický kodex pracovníků (klidné vystupování, citlivý přístup, vcítění se do nové situace dítěte a rodičů).

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ:

pro školní rok 2025/2026

1. Děti, které před začátkem školního roku 2025/2026 dosáhnou nejméně třetího roku věku, pro něž je mateřská škola spádová, nebo s potvrzením OÚ Vidochov o výstavbě rodinného domu v obci (podle věku od nejstarších po nejmladší).
2. Děti, které před začátkem školního roku 2024/2025 dosáhnou nejméně druhého roku věku, pro něž je mateřská škola spádová.
3. Děti jejichž sourozenec se již vzdělává v MŠ nebo ZŠ Vidochov a ve školním roce 2024/2025 se nadále vzdělávat bude (podle věku od nejstarších po nejmladší).
4. Děti s trvalým pobytem mimo obec Vidochov podle věku od nejstarších po nejmladší.

Ředitelka školy bude přijímat děti do výše nejvyššího povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku. V případě přijetí dítěte s přiznaným podpůrným opatřením třetího až pátého stupně se počet přijímaných dětí bude snižovat.

Závaznost: Kritéria jsou závazná pro ředitelku mateřské školy při rozhodování o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání